

309335 (వతిదినము) (వకటింప) (బడును)

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ ఫిబ్రవరినెల 28 వ తేది గురువారము

No. 274

సంపుటము. 4.

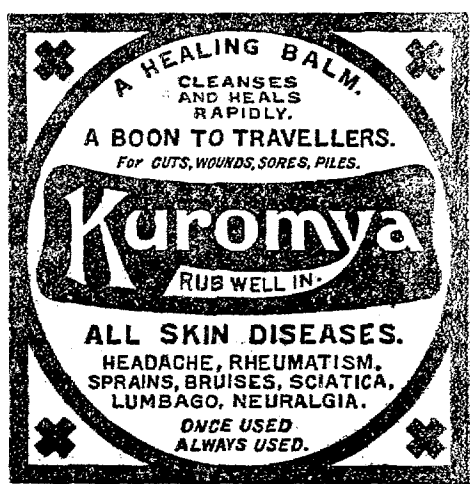
పింగళినామ సంవత్సర మాఘ మాస బహుళ తృతీయ 3.

సంచిక 228

కురోమియా

నవనీతము

(1044)

PRICE-ONE RUPEE - POSTAGE EXTRA. Messrs. SPENCER & Co. LD., MOUNT ROAD, MADRAS.

పుండ్లు, గాయములు, మూలశంఖ, తలనొప్పి, నడుమునొప్పి, జలుబు మున్నగువాటికి సిద్ధావధము. పలువురు పయోగించి, పెక్కు సంతానపత్రములనంపియున్నారు. ఒకమారు ఉపయోగించిన దాని అమృతోపయోగము మీకే తెలియును. డబ్బీరు 1-0-0.

స్నేహ్యులు కంపెనీ, మాంటురోడ్డు, మదరాసు.

అమృతసంజీవి లేహ్యము,

అమృతకాంత చూర్ణము.

ఈ లేహ్యము, చూర్ణము అనుభవజ్ఞులచే శుద్ధ వనమాలిక లతో తయారుచేయబడినది. ఈ లేహ్యము, చూర్ణములచే సర్వ విధములగు మేహసంబంధమైన వ్యాధులు నివారణ కాగలదు. ప్రపంచమున నుఖసంబంధమైన సెగ కోగములచే యెందరు బాధ నొందుచుండుటలేదు. అట్టివారి కిది దేవతావరప్రసాదము. దీనిని సేవించిన రక్తముశుభ్రమై, శుష్టి నిచ్చి నరములకు వటుత్వమును కలుగ చేయుటలో మేటియైనది.

దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు, అందరును వాడవచ్చును. (586) 48 దినములు సేవించు లేహ్యము, (ద్రావకముగల) సెట్టు 2-8-0 24 దినములు సేవించగల సెట్టు 1-8-0 1 సెట్టుకు పోస్తేజి 0-4-0. 2 సెట్టు కొనువారలకు పోస్తేజి ఇవాలి. చిరునామ: లేహ్యము డిపో, నెం. 6. వేంకటేశమే, స్త్రీ, వీధి, సామలకాడుపేట, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-8-0-0

తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల

బారదోలును. వాయువు పొట్ల పోగొట్టును.

మహానాగలిగి యుండును. ప్రతియింటనుండదగినది.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు, లేక 109 ఫేరిరోడ్డు ఫార్మ్ బొంబాయి.

ఆంధ్రోద్యమము

మొదటి యైదాండ్ర

మహాజనసభలయందలి

సన్తాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల

యువన్యాసములు, వారి చిత్రపటములు,

సభా తీర్మానములు గలవు.

వెల రూ. 1-8-0. పోస్తేజి వేటు.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము,

7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాస్.

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested of

free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the

Erectruss (A. P. DEFTT) Sole Agency for the East, Batala (Punjab) India.

తేలుమందు

వెల సీసా 1-8-0-0 వి. పి. సహా 0-12-0.

తేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేష బాధగలదు.

తేలుకాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు.

బాధ నరముల వెంట వెదనరము

దగ్గరనుండి బాగుట ప్రారంభించును

కుట్టినవోటును బండ పొరుగుల

చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ ద్రావకము

న నేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల

భూలుగలిగి నీటివలె నుండును.

చెడకుండుటకు గాన రబ్బరుబిరడాగల సీసాలో పోయబడినది.

కుట్టినవోటు కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయమగును

మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు

పుణ్యము గట్టకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండదగినది.

తామర తైలము

దీనిని రాచిన చర్మము కలు పెక్కుదు. మంట యుండదు.

డబ్బా 1-8-0-0 (అమృతకాలు)

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాసు.

మా కలకత్తా జాబు

వంగీయుల జాతీయవికాసము.

(మా స్వకీయవిశేషకుని యొద్దనుండి)

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 28:— జాతీయోద్యమము సర్వ తోముఖమైనది. జాతీయసర్వములనుగల కైతీంగి వికాసమందిన దేశము రాజ్యాంగాది విషయములయందు గంభీర గూఢ వాఙ్మయ విలసనమునందు జిత్రకళా చాతుర్యమునందు జాతీయోద్యమప్రాకల్పమును వ్యక్తీకరించుచుండు ననుట చరిత్రనిధి. మానవరాష్ట్రమున జాతీయచిత్రకళాదర్శముల పునఃప్రతిష్ఠాపనమును గుఱించి చదువులలో ననేకు లెఱిగియుండును. జాతీయోద్యమ ప్రభావము వంగనాట్యమును ౯వీండుని గ్రంథములయందు బ్రకటికృతమై యాయన సోదరుడగు అనందనాథుని చిత్రలేఖనమునందు, వ్యక్త మగుచున్నది. రాజాచరిత్ర మొదలుగా దేశమునందలి చిత్ర కారులెల్లను బాహ్యవ్యవస్థకుల యనుకరణముతోనే తృప్తి పొందుచున్నారు. కాని అనందనాథగారు మాత్రము పాశ్చాత్యబంధులను వదలిచుకొని జాతీయవ్యవస్థలపై నున్నతభావగర్భితములగు చిత్రములను విలిఖించుకొనెడిరి. వీరి చనువరించియే యితరల నిస్సంతుస్థిగారిచే 'వంగజాతీయోద్యమ'ని పిలువబడిన సందలాలబోసు, ఆసితితుమార హల్దారు, మున్నగు ప్రసిద్ధచిత్రలేఖకులు వెల్వడియున్నారు. కడచినవారమున చిత్రవస్తుప్రదర్శనకాలమున జె. పి. గంగూలీగారిచేతను, రామమోహన గ్రంథాలయము అనందనాథ గారును సి.వి.ఇ. గారుచేతను జిత్రకళలగుర్చి రెండుప న్యాసము లొనగఁబడియుండెను. జాతీయోద్యమచరిత్రమున వీనూతన చిత్రలేఖన విలసనను విశేషప్రాముఖ్యమున; పహించగలదని వివేకవంతులను సులభముగా బోధకట్టగలదు. ఆంధ్రదేశమున బయల్పడుచున్న శిల్పకళాకాలలు కూడ ప్రాచీన శిల్పశాస్త్రముల నేనుజక జాతీయ శిల్పకళాభివృద్ధికి దోడ్పడు గాతీ!

మా శాసనసభ

మారాష్ట్రీయ శాసనసభ కడచినవారమున సమావేశ మయ్యుండుటయు, నందుఁ బ్రజాప్రతినిధుల తీర్మానములు నాలుగంగీకృతములగుటయు చదువులకుఁ దెలిసియుండును. ఇర్విక్ దొరగారు ఉన్నతపాఠశాలయందు దాక్షిణ్యశాస్త్రము నేర్పఁబడవలెనని యుపపాదించుచు బీసెంటుగారి వాక్యములను ప్రమాణముగా నువాహించిరి. ఇట్టి యత్యవసాద్రుత అలహాబాదునుండికూడ వివచయ్యుచున్నది. శాసనసభ లలోఁ బ్రజాభిప్రాయ విజయప్రదర్శనమునకును, మాంశేనూ మంత్రి మనదేశమునందుండుటకును, సంబంధము కలదేమో నిశ్చయముగాఁ జెప్పఁజాలము. వాస్తవము గాయూరోపియను సభ్యులకు మాత్రముగా దేశీయప్రతినిధులమీఁద నవ్యాజాను రాగ ముదయించి వాటిలోఁ గలయిక జూపుట పురోహ కరమే. అయిన జాతీయనాయకులు మెఱయున దంతయు 'మేలిమి' కాదని విస్మరింపక యాతరుణ్యమున మిక్కిలి మెలఁకువతో నుండుట యవసరమని తోచుచున్నది.

నిర్బంధవాసములు.

ఎప్పటికలెనే కడచిన శాసనసభయందు గూడ నిర్బంధవాసములను గూర్చిన తీర్మానములను బ్రశ్నములను బ్రాముఖ్యమున వహించినవి. నిర్బంధితులను మలేరియా మున్నగు జాద్యములచే బాధితులగు ప్రదేశముల యందుఁపక జనదను తీర్మానము ఆమోదింపఁబడెను. ఆంగ్లము అభిలషద్రుతగాగు బంకరాశాలో నింపుటల యను పేరుగల యయ్యరు యవకులను నిర్బంధమున నుంచుటయు, పిమ్మట నేకాణము లను దొరకమిచే నిడిచిపెట్టఁ బడుటయు ఖండించుచు నిట్టి పొరపాటునుచేసిన పోలీసుదొంగీయులను దగురీతి శిక్షింప వలసిదని కోరిరి. సర్ హెన్రీ విలసంగారు ప్రభుత్వమునుండి తీర్మానమున వ్యతిరేకముగా మూట్టిన పిమ్మట గవర్నరు గారులేని యీ నిర్బంధమున మాత్రము పోలీసువారు పాఠ పాటు గానించి యుండిరిగదా? జింట్లెలు చున్నామనియు, నిరకమును ప్రైలుల గుఱించి చర్యతీసికొను నప్పుడెట్టి బోపములు జరుగకండఁ గట్టునట్లుముగా చేసెననుయు విడిచిరి. తీర్మాన ముచింతసారించుకొనఁబడెను. గూఢచారిభటుల ప్రభు బట్టబయలునది! ఇట్లే యీపుణ్యకాళ వారింకన్ని పాఠ పాటులను శేషయువకమునో యూహించు కొనినఁ దెలియఁగలదు. ఈవిధ మైకను నిర్బంధవాస నివారణసంఘము వారికి నర్హులు బోధపడుటకు దోడ్పడునా?

మత్తుపదార్థములను ఇంగ్లీషుమాత్రా పత్రిక. మానీయులయొక ఒక్కా నరసింహేశ్వరకర్క గారిచే ప్రామాణ్యపత్రాలో మపపాదింపఁ బడియుండిన మద్యపాననిషే తీర్మానము 'ఇంగ్లీషుమాత్రా' పత్రికయొక్క పరిహారము

జస్తిను జయంతి

తెరలేమను. డాక్టరు నాయరు, రావుబహదూరు త్యాగరాయ శెట్టి, బి. కందస్వామి శెట్టి, తేలప్రోలు జమిందారు, దివాను బహదూరు రామారాయణంగారు, మున్నగు వారు విలసన యగు రుస్తులతో ప్రవేశించురు. ఇతరులు-వీరు జమిందారులు, వీరు కంపాజిటర్లు, వీరు బంట్లతోలు, వీరు గుమాస్తాలు, అని గుసగుస లాడుచుండిరి. పల్లెరములు, గిన్నెలు, గరిటెలు విస్తారముగ నుండుటచే అల్పాహారపు విందు విరివిగ జరిగె నని తెల్లమగు చున్నది.

(డాక్టరు నాయరుగారు ప్రవేశించు చున్నారు.)

"మహాజనులారా!"

కంపాజిటర్లు:—ఉహ్! మన ఎడిటరుగారు మాట్లాడుచున్నారు.

గుమాస్తాలు:—సద్దు! సద్దు! హో! నాయరుగారు మాట్లాడు చున్నారు.

త్యాగరాయశెట్టిగారు:— డాక్టరు నాయరుగారు! మీరు కూర్చోండి! ప్రపథమమున మీరు చిరాయువులుగ నుండుటకయి మేము భగవంతుని ప్రార్థింపవలెను.

అందరు:—అవును! అవును. డాక్టరు నాయరు చిరాయువులుగ నుండురుగాక! మానాయకుడు చిరకాలముజీవించుగాక! (సంతోషనూచకముగ కాశీగిన్నెలను, పకోడీలను నెగురవేయుచున్నారు).

చెట్టియారు:— మహా జనులారా! మన నియమితస్థానమునకు మనలను గొనిపోవుటకు డాక్టరు నాయరుగారు చిరకాలజీవులై యుండురుగాక! వీరు మన నాయకులు. మీరందరును నిలిచి మీలో మీరు ప్రార్థింపవలసింది. (అందరును నిలిచి ప్రార్థించురు, "ద్రవిడను" పత్రికా సంపాదకుడు ఈ సమయమునకు వ్రాసిన పాట పాడవడును.) నేను కూర్చుండుటకు పూర్వము, నేను మీరు భుజించిన పదార్థములన్నియు బ్రాహ్మణేతరులచేతనే తయారు చేయబడినవి. (కరతాళ భ్రమలు) బ్రాహ్మణు డీపదార్థములను తయారు

నకుఁ బాత్రమయినది. శర్మగారి తీర్మానమును గూర్చి యొక శెర్ల సంపాదకీయమును వ్రాయుచు, మత్తు పదార్థానిషేధమునకుఁ బ్రభుత్వపు రాజబడి తగ్గునని వీరు యోచింపలేదని వ్రాయుచున్నది. సాధనమునకును సాధనీయమునకును గల భేదము పాపమీ పత్రిక గ్రహింపలేకున్నది. ప్రభుత్వపు రాబడి పెచ్చుగా నుండుటయొక్క యవసరము ప్రజాసౌఖ్యము నిమిత్తమై కలుగు చున్నది. అట్టి సౌఖ్యము నిమిత్తమై రాబడి తగ్గు సాధనమే శ్రద్ధామైన యెదల నదియే యచితమార్గ మనఁజెల్లును. నీతి యేయేగలసినను రాబడియే ప్రధానమని తలంచుట యాంగ్లో యిండియను పత్రికలకే తగి యున్నది.

భండారాగారి యుపన్యాసము

కడచిన మంగళవారము నాఁడు సెనేటు మందిరమున సర్ అశుతోష ముఖర్జీగారి యధ్యక్షతక్రింద ప్రాఫెసర్ డి. ఆర్. భండారాగారు ప్రాచీన భారతవర్ష చరిత్రమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. ఆర్యులు దక్షిణాపథమునఁ దమవలెమును నాగరికతయు నెల్లువ్యాపింపఁ జేసినదియు వీరు విపులముగా వర్ణించిరి. ఈ సందర్భమున నగస్త్యాగుల చరిత్రమును వివరించుచు, దండకాణ్యముననుది మహారాష్ట్రీకేశవుని తమ యభిప్రాయమును వెల్లడి. కట్టకడపట మా విశ్వవిద్యాలయమున ప్రాచీనభాష తత్వశాస్త్ర యొక్కనుండుట యొక్క యావశ్యకమును గూర్చి ముచ్చటించుచు, దమ పరిశోధనోపన్యాసమును ముగించిరి. రేపటిదినమున వీరే యీ విషయమును గుఱించి మఱి యొక యుపన్యాస మొనంగెదరు.

చేయలేడు. (మరల కరతాళ భ్రమలు) కా రాబూండి బాగులేదా? (చాలా బాగున్నది. అను కేకలు)

డాక్టరు నాయరుగారు లేచుచున్నారు.

మహాజనులారా,

కంపాజిటర్లు— సద్దు! సద్దు! మన ఎడిటరుగా రుపన్యసించుచున్నారు.

అందరు— మనమంతా విందాము.

డాక్టరు నాయరు— స్నేహితులారా! సోదరులారా! అస్పృశ్యతములారా! జస్తినుపత్రిక యుద్ధవింది, అందు మన కర్తవ్యమును గూర్చిన ప్రధానవ్యాసము వెలువడి యిప్పటికొక వత్సరమైతి. (వినుడు, వినుడు) మీరు నానాయకత్వముక్రింద నుండ నిచ్చగించినందులకు నాకు గర్వముగ నున్నది. ఇట్టి మీవి శ్యాపమునకు నేను తగినవాడని నా అభిప్రాయము. (నిజము! నిజము! మానాయకుడవై మమ్ము రక్షింపుము). (ఇచ్చట ఉత్సాహ సుతికయించును. గిన్నెలు విరిగిపోవును. గరిటెలు వంగిపోవును. కా రాబూండి వర్ష ముకురుయును.)

మొదటివాటాదారు:—ఆదాయ వ్యయపట్టిక నిండుక పరీక్షింతుము.

రెండవవాటాదారు:—ఎవరెవరికెంత లాభమువచ్చినది?

కంపాజిటర్లు:—ఇట్టి ప్రశ్నల కిది సమయము కాదు.

సౌఖరు:—ఎవరైనను తమ జాతివారిని రక్షింపనెంచు దేశభక్తితో గాక, లాభమునకై యిందు ధనము నొసంగిన వారిని జూచిన నాకెంతయు జాలియుగుచున్నది.

మూడవ వాటాదారు:—అవును. ఇది సంతోషోత్సవసమావేశము. మాటలాడవద్దు. మన నాయకునిమాట లాలకింతము.

అందరు:—మా నాయకుడు, మా నాయకుడు, మా నాయకునిమాట లాలకింతము.

డాక్టరు నాయరు— మనకార్యమింకను ప్రారంభము కాలేదనుటకంటె వేరచెప్ప నవసరములేదు. మనము జస్తిను పత్రిక తానుసంతోషముతో చేసినపనినిగూర్చి వ్రాసినప్రధాన వ్యాసము విచ్చట వర్ణింపదలచు కొనలేదు. మనము పట్టుదలతో పరిచేయవలెను. మనలోనుండి వెదలిపోయిన వారిని జూచి మనము జాలినొంద వలసియున్నది. (చెన్నపురి రాజధానీసమాజ మంతము నొందుగాక! అను కేకలు అత్యుత్సాహము) మహాజనులారా! వారినిజూచి భుతభూ జాలిసెందవలెను. ఎన్నికవ్వము లున్నను లక్ష్యముచేయక పట్టుదలతో కృషిసల్పెదమని నేను నిశ్చయించుకొనవలెను. (మనము కష్టములను దాటితిమని "జస్తిను" పత్రిక వ్రాసినదని యొకరు కేకవేసిరి.)

డాక్టరు నాయరు:— కష్టములు రావచ్చును.

కంపాజిటరు:— ఎన్నికవ్వములు వచ్చిన నేమి? డాక్టరు నాయరుగారు మన నాయకులుగ నున్నయెదల, వాని నెల్లను దాటగలము.

గుమాస్తా:—మన నాయకుని భగవంతు డాక్షిర్యదించుగాక! (మరల ఉత్సాహము)

బి. కందస్వామిశెట్టి ప్రవేశించును.

మహాజనులారా! మన ప్రతిబాటు రిచ్చటకు వచ్చి ఈ ఉత్సాహము వీక్షించిన బాగుండును. అప్పుడు 410 లక్షల మంది జనులను దక్షిణ ఇండియా ప్రజాసంఘము పక్షమున నున్నారని వ్యక్తము కాగలదు. (వినుడు, వినుడు) అట్టి మన సోదరు లిచ్చటనుండి బాగుండును. (వారు గోఖలేభవనమున నున్నారని యొక కేక) అవును వారు గోఖలేశ్వరులలో నున్నారు. వారు నన్ను మరచిపోరు. (కరతాళ భ్రమలు, కలవరము) మీరందరు నింత యుత్సాహ పూరితమానసులై యుండుట నా కెంతయు సంతోష వాయకముగ నున్నది. (ఇంకా పకోడీలు, లడ్డులు కావలెను అను కేకలు) తెర (వాలను.

గోబి.

"ఇండియను పేట్రీయటు" పత్రిక.

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన 1200
(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో డిల్ బహార్ (రిజిస్టరు కాబడినది.)
ఇప్పుటికాలపు రుచి కనువగునది, సాటిలేని సువాసన గువాసనగలది, అల్పాహారుగాని, రాయముగాని, చేర్చబడకనే నిద్రయు చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.
నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చుంకరించినచో, మనోగ్ధమగు సువాసన ని స్ఫులించును.
ఈ క్రింది పరిమాణముల నీ సాలలో నుండును.
డిన్నర్ టేబు (ఆర డ్రాం) కీసా 1-3 రు 0-8-0
రథ్యరకము టేబు 1-1 డ్రాం " " 0-12-0
బోక టేబు 2 " " " 1-4-0
నెడ్ల టేబు 4 " " " 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.
పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధముగు ప్రతిపావులలోను దొరకును. దీనికి అనేకమగు నకలుపెట్టు కలవు. సోపున, తాము కొనునపుడు నీసామైనను, కార్డుపైనను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పంకిలింపుడు. ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క సులక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువా రిదిగునవారికి వ్రాసినచో అజాకినృతుగల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోల్ ఏజంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 155, జుమ్మామసీదు బొంబాయి.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

శాసనసభ చర్చ.

ఉపాధ్యక్షుడు సర్ బార్ని బార్నెస్ గారి ఆధ్వర్యంలో ఉద్ఘాటించిన ఈ సభ 27 వ తేదీ యువయువ సామ్రాజ్య శాసనసభ జరిగింది. సర్ ఇబ్రహీం రహీంతుల, సర్ ఫజల్బాయి కరీంభాయి, డాక్టర్ సుప్రకాష్ సర్దార్ సుందర్ సింగ్ మజిథియా, రహీం గార్స్ రాజేంద్ర.

సి సెమా బిల్లు.

ప్రశ్నోత్తరము లై సమిష్టము సర్ విలియం విస్సెంటు గారు సి సెమా బిల్లును గూర్చి ప్రశ్నోత్తరములను నివేదికమును సమర్పించిరి.

ఇండియా అడవుల బిల్లు.

ఇండియా ఫారెస్టు బిల్లు ఆమోదించబడినది. ఎవరును సవరణలు చేయలేదు. ఆధ్వర్యము చేస్తున్నాడు. ఈ తీర్మానమును గూర్చి సర్ క్లాడు హింగ్ గారు మాట్లాడిరి.

ఏడవ క్రిమినల్ బిల్లు

సర్ హామిల్టన్ గాంటు గారి బిల్లును సమర్పించిరి. ఏడవలో రెసిడెంటు కార్యనిర్వాహకాధికారులను ముక్తిమెయించి న్యాయ పరిశీలనమున కింకా యుద్ధాగ్ని నియమించుటకు బొంబాయి దొరతనమువారి కధికార మొసంగుటయే ఈ బిల్లు యుద్దేశము.

కలకత్తా హైకోర్టు అధికారము.

కాలియాబాటియా కొండల ప్రాంతమున గల మండలములలో న్యాయము సుగమగుట లేదు. అందులను కలకత్తా హైకోర్టు అధికారమునుండి తీసివేసి, అచట సివిల్ క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోర్టు లయలులేవు. ఒక కేసులో సర్. ఎన్. పి. సింహా గారు వాదించినట్లుగా వారు రాసిన లేదు. 1915 లోనే నిజీకాసనమును రాష్ట్రీయ సభలో సుప పాదించిరి. భారతీయసభ్యు లందరూ నా మోదించిరి. కాని అది దొరతనమువారిచే నామోదింప బడలేదు. ఇప్పుడు పిల్లంగులో ఎవరినైన 24 గంటలలో లేచి పాపముని డిస్ట్రి కమిషనరు అజ్ఞాపించవచ్చును. దేశరక్షక శాసన మచట నమలులో లేకున్నను ఆ యుద్ధాగ్ని చిత్తమే చట్టముగా నున్నది ఇంట్లముటకాధార మేమియును లేదు. వెస్టిండీస్ యను విషయవారి ప్రభుత్వములక నచట విద్య చాల వ్యాపించినది. కాననచట కలకత్తా హైకోర్టువారి అధికారమును వ్యాపింప చేయవలెనని గొం. చందాగారు నుడివిరి.

చందాగారు దీని సుపపాదించ గూడదు. అది రాష్ట్రీ విషయము. అచటి స్థితిగతులు మనకు తెలియవు అట్టివో ఎదుటివారివాదము వినుచుండ తీర్మానము సంగీకరింప మీలుతేదు. న్యాయవారు లచటవాదించుట కాక్షేపణ మేమియును లేదు. ఇదివరకు కలకత్తా హైకోర్టు అధికారమునుగూర్చి ప్రశ్న రాష్ట్రీయ శాసనసభలో చర్చింపబడలేదు. ఇతర రాష్ట్రీయల వారిట్టి మాన్యుచట కోరుచున్నారనుటకు నిదర్శనములు లేవు. ఈ తీర్మానము సంగీకరింపగూడదని ఛీపు కమిషనరు నావ ప్రాసెసు గాన దీని సంగీకరింప మీలుతేదు. రాష్ట్రీయ దొరతనమువారి సమగదగునని సర్ విలియం విస్సెంటు గారు రినిరి.

ఈ విషయమును గూర్చి చందాగారు రాష్ట్రీయ దొర తనమువారితో నాలోచింప ప్రయత్నించిరి. అచట లక్షచుండి ప్రజలున్నారు. చందాగారు బొంబాయి కొండల కెపును పోయినట్లగుపడదని బోధాను (ఆసాను) గారు రినిరి.

దేశీయసభ్యు డి. తీర్మానమును సంగీకరింపదగును కాదేని తీర్మానమును నిరాకరింపక రాష్ట్రీయ దొరతనము వారితో నాలోచించిన పిమ్మట సంగీకరింపదగును. ఉన్నత న్యాయ స్థానమున న్యాయమును బడయు స్వాతంత్ర్యము రాష్ట్రీయ మెన్నటికిని కాదు. దీనిని ఇండియా దొరతనమువారే ముఖ్యముగా నాలోచింపవలెనని గొం. మాలవ్యా గారు రినిరి.

ఇది రాష్ట్రీయ విషయమునకు సరిగాను. హైకోర్టుల అధికారమును గూర్చిన విషయముల నన్నిటిని ఇండియా దొర తనమువారే ఆలోచింపవలెను. ఆస్వాతంత్ర్య మిదివర కాప్రజలకు గలదు. దానినే తిసివేసిరి గొం. బెన్ట్లీ గారు రినిరి.

ఇదివలె ముఖ్యవిషయము రాష్ట్రీయ అభ్యుదయమునకాదు ముఖ్యముగా హైకోర్టు అధికారములకు ప్రయోజనమునకే. నేడు తీర్మానము సంగీకరింపబడదని సర్ గారు రినిరి.

ఏదికొద్దినలో దీనిని సవరించిన ఇంకేమీలు గొం. కేర్న గారు రినిరి.

నేను నా రాష్ట్రీయను కీ సభలో ప్రతినిధిని గాన దీని నిచట సుపపాదించితిని. ఇదివరకే వివాదములు విషయమై కలకత్తా హైకోర్టువారి కచట సభికారము కలిగియున్నదని చందాగారు నుడివి ఆక్షేపణల కన్నిటికిని సమాధానము చెప్పిరి.

ఈ తీర్మానమును గూర్చినచర్చ రాష్ట్రీయ దొరతనము వారికి తెలుపబడునని విస్సెంటు గారు పోల్లు పుచ్చుకొనగా 9 గు రనుకూలునకు 88 గురు ప్రతికూలునకు తేలిరి.

శత్రువులచే పట్టుకొనబడిన భారతీయయోధుల కాంగ్ల దేశమునందలి భారతీయయోధునివారు చేయగలిగిన సహాయము సంతకు చేయుచున్నారు. బెర్లిన్ కన్ఫరెన్సు నోపిలు నగరములలోని హోలండు రానుబాటుల శ్రద్ధ బూనిరి నేనాధి పతిగారు నుడివిరి.

భారతీయ హైకోర్టులలో ఇకముందు చేరువారి కితర యుద్ధాగ్నిలతోపాటు సమముగా ముజరాయియ్యబడును. ఇదివరకు చేరినవారికి 100కి 64 చొప్పున నియ్యబడునని మేయరు గారు రినిరి.

పోస్టు టెలిగ్రాఫు ఉద్యోగులకు శత్రువులను హెచ్చించు విషయమును ఇండియా మంత్రిగా నాలోచించుచున్నారని సర్ బార్ని బార్నెస్ గారు రినిరి.

అనవసరముగా రైలు ప్రయాణములను మానవలెనని ప్రజలకు బోధింపవలెనని గొం. గిలను గారు ప్రజాప్రతినిధులను కోరిరి.

పల్లికవర్కు- రైల్వే శాఖలలో ఇంజనీరులను నియమించుటలో యావత్పాత- రాష్ట్రీయ శాఖలుగా నిదివరకు విభజించిరి. 1886 వ సంవత్సరమున నేర్పడిన సంఘమువారి నూచన ననుసరించి అట్లు విభజించిరి. 100కి 10 మందికంటెను భారతీయులను చేర్చుకొనిరి. వారికి 100కి 87 1/2 వరకు ఉద్యోగము లియ్యబడెను. 1914 లో కూడిన సంఘము వారు ఈరెండు శాఖలను కలిపిచేయవలె ననిరి. ఉద్యోగములలో సగమువరకు దేశీయుల కీయవలెననిరి. ఈ నూచనల వలన భారతీయులకు కలుగవలసిన సంత లాభము కలుగలేదు. ఆశాఖలో పూర్తిగా భారతీయులనే నియమింపవలెగలదు. పాశ్చాత్యులనే అధికముగా నుంచుటకు రాజకీయము గాని మరి ఏకారణముగాని లేదు. యూర్పి- మున్నగు క శాఖల లలో చాల నున్నతవిద్య నేర్పబడుచున్నది. దొరతనమువారు దీనిని పాటించి నా తీర్మానము సంగీకరింపవలెనని గొం. బెన్ట్లీ గారు రినిరి. రాయలు కమిషను వారు గూడ నీశాఖను ప్రత్యేకశాఖగా పాటింపలేదు. బ్రిటిషు పరిపాలనాధ్యక్షులను పాశ్చాత్యుల రాక అనవసరము అని నుడివిరి.

ఈ విషయములతోను దొరతనమువారి ఆలోచనలో నున్నది. ఇప్పుడు ఆంగ్లదేశమునండి 100 కి 64 గురిని రిప్పించుచున్నారు. 43 గురిని రిప్పింపదగునని రాయలు కమిషను వారు రినిరి. పెద్ద పెద్ద పనులకు పాశ్చాత్యులే యుండవలెనని రాసు గారు రినిరి.

రాష్ట్రీ గారి తీర్మానము సంగీకరించుట కాక్షేపణ మగ పడదని గొం. కేర్న గారు రినిరి.

ఇంజనీరులను నేర్పుట కిప్పు దున్నక శాఖలయచాలవు. బానిసి చాల హెచ్చింపవలెనని గొం. బెన్ట్లీ గారు రినిరి.

ఈ తీర్మానమువలన కలుగు లాభము స్పష్టమని గొం. కపర్తి గారు రినిరి.

దొరతనమువారిదివరకే పని ప్రారంభించిరి. వారుపల్లికవర్కు శాఖలో నవీరకాలమున భారతీయుల సభికముగా చేర్చుటకు సంగీకరించిరి. నీటిపారుదల పనులు చాల విస్తారముగ నున్నవి. చీనాబుకాలువలు మాత్రమే 5000 మైళ్లు వ్యాపించినవి. ఈ కాలువలు కోట్లలొని ప్రజల కాధారముగానున్నవి. ఈ తీర్మానమును రాష్ట్రీయ గారు వలదగునని గొం. హింగ్ గారు రినిరి.

తీర్మానము నీగిపోయినది.

ఇతర శాఖలలో భారతీయుల సభికముగా చేర్చవలెను. సర్వే- పోస్టు- టెలిగ్రాఫు- పాల్సు- రివిన్యూ- ఎక్సైజు శాఖలలో 200- 500- 800 ప్రజలలో భారతీయులు 100 కి 28-11-7 వరకు మాత్రమే నుడిన్నారు. తక్కిన దొరతనమున పాశ్చాత్యులను జెన్ట్లీ యిండియనులను ఆరెండు సంఘముల జననింపు కి అట్లు మాత్రమే నుడిన్నారు ప్రభుత్వ ఉద్యోగములలో సభికభాగము మాత్రమే నుడిగిరి.

భారతీయుల యుద్ధవిద్యలను బోధించుటకు రాసుగారు మీషనువో సమములనుగూ నూచింపు చేయలేదు. భారతీ

యులు బి. ఏ. పాసు గారతేను. ఆంగ్లో ఇండియనులకు మిత్ర జ్ఞానముండిన చాలుననివారనిరి. కేంబ్రిడ్జి పరీక్షచాలును అపరీక్ష ఎస్. ఏ. పరీక్షతోగూడ సమానముగాదు. ఈ పాక్షికమేల చూపవలెనో కారణము తెలియదు. సాధారణముగ నియామకమువలననే యుద్ధాగ్నిల నిచ్చుచున్నారు. ఆంగ్లో యిండియనులకే ప్రాముఖ్యత చూపుచున్నారు. పరీక్షచేసి ఉద్యోగము లిచ్చువోటగూడ మొదట నియామించిన వారికేగాని ఇతరులను పరీక్షకు రానిచ్చుటలేదు. సర్వే శాఖలో 100 కి 75 ఉద్యోగములు ఆంగ్లో ఇండియనుల కియ్యబడుచున్నదని కల్లు లుబరర్డు గారు నుడివిరి. ఆంగ్లో యిండియనులకు లోటుకలుగకుండుటకు ప్రతి సంవత్సరమును పరీక్షలో తేరిన వారిలో గూడ మొకరిద్దరు భారతీయుల ఉద్యోగముల నిచ్చుటలేదు. ఈ స్థితి యిక ముందు బరుగగూడదని గొం. బెన్ట్లీ గారు రినిరి.

రాష్ట్రీ గారి కోరికలు సముచితములని గొం. మకలు గారు రినిరి.

ఒక్కొక్క శాఖను చేరుచేరుగా పరీక్షింపవలెను. దేశ శాఖ క్రిందనున్న యువశాఖలలో భారతీయుల సంఖ్య హెచ్చుగానున్నది. ఇటీవలనే పల్లిక కర్కు శాఖలో భారతీయుల సంఖ్య హెచ్చినది. విద్యావ్యవస్థ విషయమున సభివృద్ధివొందిన వారికిని వెనుక బడినవారికిని పోలికలేదు. ఈ సభలో ఆంగ్లో ఇండియను ప్రతినిధిలేకుండుట సంతాపకరమని గొం. విస్సెంటు గారు రినిరి.

రైల్వే ఉద్యోగములనుగూర్చి గొం. గిలను గారు నుడివిరి. ఉత్తరహిందూస్థానమున ఉద్యోగములకు జేహవాన్యమును హైర్వమును అనవసరముగాని పెద్దపరీక్ష లనవసరము లేదు. పోస్టాఫీసు శాఖలో చాలమంది భారతీయులు నూపర్వెంటులుగా నున్నారు. యుద్ధాధికారులను 114 గురు భారతీయులను 57 గురు పాశ్చాత్యులను నూపర్వెంటులుగా నుండిరి. యుద్ధసేనకు 80 మంది కావలసిరాగా భారతీయులు 24 మాత్రమే వచ్చిరి. తక్కిన 21 మందియును ఆంగ్లో యిండియనులని గొం. బార్నెస్ గారు రినిరి.

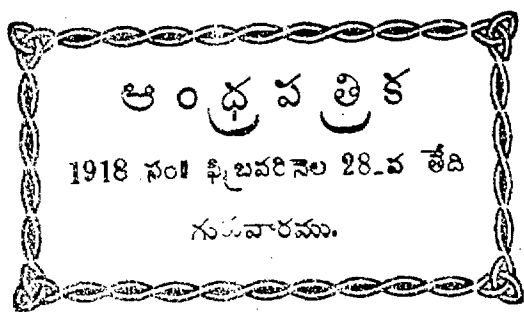
విద్యావ్యవస్థ ప్రధానముగా నుండగూడదు. అది కృత్రిమవృత్తి. ప్రతివర్గమువారునుగూడ ఉద్యోగముల బడయునట్లు. నేను మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక పు మార్కును కోరుటలేదని గొం. నవాబాల్ చాదగి గారు రినిరి.

న్యాయ అబ్దురహీం గారు ఈయేర్పాటువలన మహమ్మదీయులకు నష్టముకలుగదని నుడివిరి. ఆంగ్లో యిండియనులకెట్టి ఆకర్షణలను కలిగించుచుండుటవలననే వారున్నతవిద్యకు ప్రయత్నించుటలేదు. వర్ణపక్షపాతము కూడదని గొం. బెన్ట్లీ గారు రినిరి.

పక్షపాతము కూడుననునది నా అభిప్రాయ మెన్నటికిని కాదని గొం. విస్సెంటు గారు రినిరి.

తీర్మానము వీగిపోయినది. సభ మరల 28 వ తేదీని సమావేశమగును.

ధరావతు వైకము దొరతనమువారి బొక్కసమునకు చేర్చబడుట:- మధురజిల్లాలో మేలనగరపు మేజిస్ట్రేటు గారియొద్ద ఒకనిమిద దగాకేసు చేయబడెను. మేజిస్ట్రేటు గారు కేసు విచారణచేసి నేరస్థునిమిద నేరముక్షిరపరచి కిత్తు విధింపబడుటకు రికార్డును జిల్లాకోర్టునకు పంపిరి. గతనవంబరు 1వ తేదీ జిల్లాకోర్టునకు జడ్జి గారియొద్ద హాజరుటకు ముద్దాయి పూచీకత్తువ్రాసి వెయ్యిరూపాయలు మటిఒకనిచేత కోర్టులో ధరావతు కట్టించెను. నవంబరు 1వ తేదీని ముద్దాయి జిల్లా కోర్టు నకు పో నందున ధరావతు కట్ట బడినవైకములో 5 వందల రూ.లు దొరతనమువారి బొక్కసమునకు చేర్చబడెను. జిల్లా జడ్జి గారి తీర్మానము మై ఆపిలు చేయబడెను. ముద్దాయి తాను నవంబరు ఒకటవతేదీని కోర్టుకు హాజరుటకు వ్రాసిన పూచీ కత్తును, బామిను దారును వ్రాసిన బామిను పత్రమును కలిపి చదువబడ కూడదనియు, ముద్దాయిని తాను కోర్టులో హాజరు పెట్టుట కే బామిను దారును అంగీకరించెను గాని ఫలానా తేదీని ముద్దాయిని కోర్టులో హాజరు పెట్టుటకు అంగీకరించ లేదనియు కాబట్టి ధరావతు వైకములో సగము దొరతనమువారి బొక్కసమునకు చేర్చబడుట ఆస్వాదనమనియు కోర్టులో వాదించబడెను. కాని ముద్దాయి వ్రాసిన పూచీకత్తును బామినుదారును వ్రాసిన బామిను పత్రము కలిపి చదువబడలేదనియు ముద్దాయి వ్రాసిన బామిను పత్రము ఆంగ్లో కోర్టులో హాజరుగా నేరీనాడె నట్లు ముగ వివరణవచ్చినట్లు భాదించబడుననియు కాబట్టి ధరావతు దొరతనమువారి యొక్క వైకమునుగూ వ్యాధిగారియు తీర్మానింపబడినది.

బొంబాయి, మద్రాసు, ఓంధ్ర దేశములు.

కే. పి. బోసుగారు రాష్ట్రీయ పునర్నిర్మాణముగూర్చి తమ యేడవ వ్యాసమును ప్రచురించిరి. ఈ వ్యాసమును సాంఠముగ జదివిన, రాష్ట్ర సూత్ర ప్రతిపాదనమునకు స్వార్థపరత్వ మధికముగ గాన్నించుచున్నది. ఏ విధానమునైనను జాతీయ సూత్రములతో సమన్వయము జేయక బోయిన పుట్టియనందర్భములే వాటియందు పొడగట్టును. వంగ దేశ రాష్ట్ర విభజనమును రద్దు చేయు డని వంగదేశీయుల పరిమితాందోళనము గావించినపుడు, వారు దూరదృష్టిని ప్రసంగింపజేసి భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రనిర్మాణ సూత్రము ననువదించినచో, దేశమునకు మహాపాపకారము గావించియుండెడివారు. అటుల గావింపక తమశ్రేయమే పరమావధిగ నుంచి కొని పాటుకడుటచే, విహారరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు వారర్హుడగిరి. తామే సూత్రమునకు అపరాధిగా అపరాధిగా పోరాడిరో ఆసూత్రమునకు ప్రతిపూలము వహించిరి. విహారవాసులయినను తమ యాందోళనమును శాశ్వతసూత్రములపై నాధారపరుపని కారణముచే, ఓంధ్ర విమోచనమున కడ్డకగులుచున్నారు. ఇట్టి యంత్రాజిత్య వైషమ్యములు రూపుమాయవలయుననియే, ఆంధ్రులు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రనిర్మాణము గోరుచున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్ర సంపాదనము నిమిత్తమై తదేకదృష్టితో కృషి సలిపిన, సత్వర ఫలితముల బడయవచ్చును. కాని రాష్ట్రాందోళనమును జాతీయ సూత్రములపై నాధారపరుపని యెడల, దేశమునందెడతెగని వైమనస్యములుదయింపవచ్చును. తమకొకదర్భమును, అన్యుల కొకదర్భమును ఆంధ్రులు వంగదేశీయులవలెనే బోధింప మొదలించుచో, జాత్యైక్యమునకు భంగము గలిగించినవారగుదురు. అందుచే తమ స్వీయలక్ష్యము సత్వరముగ చేకూరక బోయినను, ఆంధ్రులు తమ యద్యమమును జాతీయోద్యమాంతర్భాగముగ జేయ తమ శక్తిసంతను వినియోగించుచున్నారు. గా. బి. యల్. శర్మగారు గూడ రాష్ట్రవిభాగ సూత్రమును హిందూ దేశమునకు వెల్లడిజేయవలయునను దూరలోచనతోనే, తమ రాష్ట్రనిర్మాణతీర్మానము నుపపాదించిరి. వారి ముఖ్యద్దేశమును గ్రహించితే, గొందరు సభ్యులు ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము నొక్కటి మాత్రము గోరియుండిన యుక్తముగా నుండెడిదని నుడివియుండి.

బోసుగారి వ్యాసమున తమ దృష్టిని బొంబాయి, మద్రాసు, బిరిస్సారాష్ట్రముల వంకకు ప్రసరింపజేసిరి. బిరిస్సాకుగిరిగిన మహాయమేరాష్ట్రమునకును సంధించియుండ లేదు. ఓంధ్రులు గొందరు మద్రాసు రాజధానియందును, గొందరు వంగదేశము సందును, మరొకందరు మధ్యపరగణాలయందును శేర్పబడియుండిరి. మధ్యపరగణాలలోని ఓంధ్ర మండలములు చాలవరకు తిరిగి బిరి

స్సాలో శేర్పబడినవి. ఢిల్లీ ప్రకటనాసంతరము, బిరిస్సా వంగదేశమునుండి విడదీయబడినది. కాని అదెట్టి యాలోచనయో, బిరిస్సావిహారముతో శేర్పబడినది. వంగదేశవిభజనము రద్దుగావించబడినను ప్రత్యేక విహారరాష్ట్రము నిర్మింపబడినను, ఓంధ్రుల దురవస్థ మోగలేదు. వంగదేశీయుల బానిసండిదప్పి, వీరు విహారవాసుల చేతులలో చిక్కిరి. మాకు దెలిసినంతవరకు ఓంధ్రులందరును తమకొక ప్రత్యేక రాష్ట్ర మనసరమనియే ఆందోళన గావించుచున్నారు. వంగదేశముతో గాని, విహారరాష్ట్రముతోగాని సంబంధము వలదనియే మొరలిచుచున్నారు. అట్టి స్థితిలో బోసుగారు ఓంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము గోరుటకు బదులు, ఓంధ్ర రాష్ట్రమును వంగదేశములో తిరిగి శేర్పవలయునని గోరుట ఏటి న్యాయమో గ్రహింపలేకున్నారము. తమ వాదమునకు బోసుగారి యాధారముల జూపుచున్నారు. వంగదేశీయులకును ఓంధ్రులకును భాషలలో పోలికగలదట! ఓంధ్రులు చాలవరకు వంగదేశీయులగు శ్రీచైతన్యల యనుచరులట! ఓంధ్ర దేశములోని మార్కంజి సంస్థానాధీశుడు వంగదేశ శ్రీని వెండ్రియాదేవట! ఈ కారణముల జూపి, వంగదేశీయులు తిరిగి ఓంధ్రులను గలుపుకొన జూచుచున్నారు గాబోలు! కాని ఓంధ్రులు ప్రత్యేక రాష్ట్రసంపాదనమునకై తమ యావచ్చుకొని భారబోసెదవనియు విహార రాష్ట్రము నుండి తేలి తిరిగి వంగరాష్ట్రమున ప్రవేశింపనిచ్చుగింతురనియు విశ్వసించుట కాధారములులేవు. ఓంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్ర మొసగెడి ఏమయ్యె వాటి దగిన విద్యాబుద్ధులును పలుకుబడియు గలిగిన పిచ్చుట బోసుగారి లోచించెదరట! వీరు ఓంధ్ర దేశీయులపై జూపిన సవతిత్వప్రేమకు ఓంధ్రులు లేతమాత్రమును కృతజ్ఞత జూపరని యూహింపవచ్చును.

ఓంధ్రులను వంగదేశమున గలుపుకొనవలయునను సత్యాతురముతో విశాఖపట్టణము, గంజాము మండలములందలి ఓంధ్ర భాగములను దీసి వంగదేశమున శేర్పవలయునని వీరనువదించిరి. కాని ఆంధ్ర దేశమునకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము నిర్మించుట, మదరాసు రాజధానియందు తగిన విద్య, అభివృద్ధి సమకూరినపుడే, సాధ్యమగునట. అట్టి సమయమునందే ఓంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్ర మొసగుట గూర్చి యాలోచింప వచ్చునట. వీరి వ్రాత లక్షరహితములుగ నున్నవి. మద్రాసు రాజధాని విద్యయందభివృద్ధి గాంచినది. ఆంధ్రదేశమున కన్నకొరిగిన విస్తీర్ణము గలదా. ఆంధ్రమండలము లన్నియు ఏక రాష్ట్రముగ నిదివరకే గలసియున్నవి. అటులనే వ్యవహరింపబడుచున్నవి. భాషానుబంధము దృఢమగుచున్నది. దేశభాషలలో కెల్ల నాంధ్రభాష ప్రసిద్ధిజెందియున్నది. మద్రాసు రాజధానిలో సగమువంతువైగ భూమిపన్ను నాంధ్రదేశము చెల్లించుచున్నది. భాషైక రాష్ట్రనిర్మాణ మనసరము లేదను వారు గూడ నాంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణ మనసర మని దెలిపియున్నారు. “ఆంధ్రదేశ విషయములో పరిస్థితులు భిన్నములు. దానిని ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నిర్మించుట లాభకరముగ నుండునని నేనంగీకరించుచున్నా”నని శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు నడివియుండిరి. అట్టితరీ బోసుగారింకను, ఆంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణము ప్రస్తుతము సాధ్యము గాదని దెలుపుట, వారికి రాష్ట్రసిద్ధాంత సూత్రములు బాగుగ గ్రాహ్యముగాలేదని స్పష్టమగుచున్నది. ఆంధ్రుల విద్యాప్రతిభ లతిశయించుటకే ప్రత్యేక రాష్ట్రము వాంఛింపబడుచున్నది. అందుచే ఆంధ్రుల పురోభివృద్ధి కొనసాగువరకు రాష్ట్రనిర్మాణముకొర కాగియుండుట కొరహానిక వని య

గును. మహారాష్ట్రల విషయమై మాత్రము వీరు న్యాయమునే దెలిపిరి. బొంబాయిలోని సింధు రాష్ట్రమును పాంచాలదేశమునకు గలుపవలయునని వీరివాదము. అపుడు బొంబాయి రాష్ట్రము స్వల్పమగును. కాని బొంబాయికి మహారాష్ట్రభాష మోటలాడెడి బేరారులను, మధ్యపరగణాలలోని చాందా, వార్ధా, నాగూర్, భండ్రా, బేతూలు, నిమిర్ మండలములను, మద్రాసు రాజధానిలోని దక్షిణ కన్నడజిల్లాను తప్పించో బొంబాయి రాష్ట్రము పెద్దదియగుటయే గాక, మహారాష్ట్రల యాశయములు ఫలప్రదములగు నని బోసుగారు దెలుపుచున్నారు. వీరు కన్నడ, ఘూర్జర మండలముల విషయమై నెట్టి ఏర్పాటును సూచించలేదు.

బోసుగారి వ్యాసముల మూలమున ఆంధ్రులొక్క పాఠమును నేర్చికొనవలసి యున్నది. ఆంధ్రులు చక్కని రాష్ట్రసిద్ధాంతము నాధారపరచి కొని జాతీయ పాథము నిర్మింప ప్రయత్నింతుమండ, అన్యరాష్ట్రీయు లే సమన్వయ విషయమై దోవ తెన్ను లేక యిచ్చునచ్చిన రాష్ట్రవిభజనమును సూచింపుచున్నారు. ఆంధ్రుల సందేశము దేశమందెల్లడలను వ్యాపించని కారణముచే, అన్యుల వ్రాతలకే ప్రాముఖ్యము గలుగుచున్నది. ఆంధ్రుల సిద్ధాంతరహస్యమును గ్రహించుటకు భారతీయులకు తగిన యవకాశములు లేవు. ఇట్టి స్థితి కొంత కాలము జరిగెనేని, ఆంధ్రుల మొఱు లరణ్యరోదనములు గావచ్చును. అందుచే ప్రత్యేక రాష్ట్రమును వాంఛింపుచున్న, మహారాష్ట్ర, ఓంధ్ర, కన్నడ, ఆంధ్రదేశములలో మొదలనే రాష్ట్రసమితు లేర్పరువలయును. ఈ సమితుల కన్యోన్యసంబంధముండవలయును. రాష్ట్ర వాంఛ ముఖ్యముగ యీ నాలు రాష్ట్రములలో బలపడవలయును. ఈ రాష్ట్రీయు లెల్లరికును ఆంధ్రుల సందేశము కరతలామలకము గావలయును. అపుడు వీరెల్లరు గలసి హిందూ దేశ ప్రబోధము గావించి, జాతీయ స్వపరిపాలనమును సుస్థిరముగ స్థాపింప శక్తివంతులయ్యెదరు.

ఇది యెట్టి రాజభక్తి ?

ఈనెల 23-వ తేదిన జప్తిసుజయంతివైభవోత్సావేతముగ జరిగెనని ప్రచురింపబడినది. ఆ సందర్భమున డాక్టరు నాయరు గారు పవనస్థితిపూరితమున నీక్రింది వాక్యరత్నములను నుడిపనటుల జప్తిసు పత్రికలో గన్నట్టుచున్నది.

“జప్తిసుపత్రికా ప్రారంభ దశయందే మాకింకొక కష్ట మెదుర్కొనినది. ఈపర్యాయము ప్రభుత్వమువారినుండియే యిది గలిగినది. బ్రిటీషు పరిపాలనమును సమర్థింపుచు, దాని స్థైర్యము కొరకై పనిచేయుచున్న యిట్టి యుద్యమమునకు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణముగ సాయము గావించరని ఊహించుట సహజము. దురదృష్టవశమున, ఈ సమయమందే రాజకీయోద్యమము ప్రభుత్వమువారు గూడ భయపడునంతటి తీవ్రత గాంచెను. పోషు జాతిశ్రీచే నమనబడిన ఆందోళనము నడచుటలో ప్రభుత్వమువారు మాంద్యము జూపిరి. ఈయాందోళనము సూతనముగ స్థాపింపబడిన బ్రాహ్మచేతరోద్యమాభివృద్ధికి భంగకరమయ్యెను. అట్టి స్థితిలో ప్రభుత్వము వారు సాయముజేసెదరని యుపేక్షించితిమి. దురదృష్టవశమున మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు సాయముజేసెదరని యుపేక్షించితిమి. తుట్టుకుదగు సుదేహాభితు లేకార్యము గావించురో భకార్య

భాషాప్రయత్న రాష్ట్ర సిద్ధాంతము

కర్తగాలి తీర్మానము : ప్రజాభిప్రాయములు.

మునే గావించిరి. బలహీనముగ ప్రవర్తించిరి. నిర్బంధావాసమును పేరుతో, బిసెంటుగారికి ఉదక మండలమున కండుగశెల ప్రసంగిరి. స్వంతభవ నమున నివసించుట కనుజ్ఞయొసంగిరి. ఆభవనము నకు బయట నొకపతాక మెగురుచుండెను. లోపల దర్బారులు తరుచుగ జరుగుచుండెను.

దీనిని ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధావాసమని పిలిచిరి! ఈ విషయమున నొకటి సంభవించు నని దలచితిమి. అటులే సంభవించెను. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశమున గావించిన పౌర బాటలలో కల్లు విపరీతముగ పౌరబాటును గావించిరి. మద్రాసు ప్రభుత్వపు టుత్తరువును తలక్రిందులు చేసిరి. అటుపిమ్మట మద్రాసు ప్రభుత్వము వారిస్థితి యొకను దుష్కరమయ్యెను. అనుమానమును వెలుపును జూపిన మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు భయ విహ్వలత యేర్పడెను. ప్రస్తుత సమయమున వారిస్థితి యిటులున్నది. బ్రాహ్మణవిద్యార్థి "బూ" యని అటచుచో, వారికి మూర్ఖరావచ్చును. సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారి కొక్క విధముగ కార్యమే సాధ్యమై యుండెను. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి చర్యను వీరు నిరాకరించినపుడు, స్థానిక ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠను కాపాడుట యెంతటి యవసరమో గ్రహించి ఆ ప్రభుత్వము పరిపాలనము రుండి చాలించికొని పోవుట కనుజ్ఞ నొసగవలసి యుండెను. సందిగ్ధ తరుణమున ప్రభుత్వాధికారములను దీసివైచి ప్రభుత్వమును మాత్రము నిలుపుట రాజకీయదోషము. అనుదినము దీని ఫలములు గన్పట్టుచునే యున్నవి. ఒక్క నిదర్శనమే చూపెదను. విద్యార్థులు రాజకీయ విషయములలో పాగొనగూడదని ప్రభుత్వమువారికి యుత్తరువును ప్రకటించిరి. కాని తమ చూపట్లమున విద్యార్థుల సభాసమావేశము జరుగనిచ్చిరి. ఆసభాకార్యక్రమమును మీరందరును జదివియే యుండురు. మన కిప్పుడు రెండు కష్టములు గలవు. మన యనుచరులు బ్రాహ్మణుల జూచి భయపడుచున్నారు. మనల రక్షింపవలసిన మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు గూడ, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వపుచర్య మూలమున, బ్రాహ్మణుల జూచి భయపడుచున్నారు. ఉభయులును బ్రాహ్మణుల జూచి వెలగొంది యున్నపుడు, బ్రాహ్మణుల కెదురుగ నిలువజగి వారిపై పోరు సలుపుట చాల కష్టముగ కార్యమగుచున్నది."

వై దీప్తిప్రసంగమును చదువరుల కరికేల నొక ముదపాఠించితిమి. జాత్రు నాయకు గారు తమ యువనాసమున బ్రాహ్మణులను కనిదీర దిట్టుట యే గాక, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిని సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారిని గూడ దూషించిరి. సామ్రాజ్యప్రభుత్వము వారును స్థానిక ప్రభుత్వమువారును కలసి యంగీకరించిన నిర్బంధ విమోచనమునకు నాయకుగారు అపార్థముల గల్పించి సభ్యులకు దెలిపిరి. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు బ్రాహ్మణ విద్యార్థి యటచినచో వెలగొందెదరని వర్ణించిరి. ఇంతవరకును ప్రవేశ పెట్టబడిన నిర్బంధములు నాయకుగారికి జాలలేదు. అందు కనియే, ప్రభుత్వ దూషణమునకు గడంగుచున్నా రు ఇదియే కాబోలు వీరు తమ యనుచరులకు బోధించు రాజభక్తి! ఆంగ్ల దేశీయులకు నాయకుగా రికముం దొసగనున్న ప్రసంగముల కిది యుపోహతము గాబోలు! ఆంగ్లదేశ ప్రజల్లిష్ట వాక్యములకు యోషికతో జెవి యొగ్గుట కేమాత్రమును సయిపజాలరు.

అయ్యో, సామ్రాజ్య కాననభలో భాషాప్రయత్న రాష్ట్ర సిద్ధాంతమును గూర్చి కర్మగా యపాదించిన తీర్మానమును గురించి ప్రకటితముగ చున్న వివిధాభిప్రాయములు తమ ప్రతిపాముఖమున కదివి యుంటిని. తద్విషయమును గురించి నాఅభిప్రాయమును గూడ చెప్ప కుతూహలముగ నున్నది. కాబట్టి మీరు ఈక్రింది విషయమును తప్పక ప్రకటించెదరని కోరుచున్నాను.

కర్మగాలి తీర్మానము.

ఈ తీర్మానము నుపపాదించుచు కర్మగా రొసంగిన ఉపన్యాసమును పూర్తిగా చదివినవారలకు భాషాప్రయత్న రాష్ట్ర సిద్ధాంతమును గురించిన సంక్షేపములన్నియు నివృత్తియై యీ తీర్మాన ప్రాముఖ్యమును, ఆవశ్యకతయు పూర్తిగ నున్నట్లు కాగలవు. హిందూదేశమునంతట భాషాప్రయత్నముగా వివిధరాష్ట్రములక్రింద విభజించి, ప్రజలకునున్న విభేదములను రూపుమాపి వారిలో ఆసోమ్యమును, వికచత్వమును దేశభిమానమును పెంపొందించి, స్వరాష్ట్రాభివృద్ధికి రాష్ట్ర నివాసులు పాటుపడులాగున జేసి, వారియందు నేకజాతీయ తాభావముల పెంపొందింప జేయవలయు ననియే కర్మగాలి తీర్మానాభిప్రాయము. మనదేశములో ఆబాలగోపాలమును "మాకు స్వారాజ్యము స్వరాజ్యము కావలయున"ని చేయు నివాదములు ప్రపంచమందంతటను ప్రతిధ్వనించి ప్రజల మానసముల నాకర్షించుచున్నవి. అట్టి స్వపరిపాలనా సౌన్దర్యములకు రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము అత్యవసరమని అన్నికరులవారును అంగీకరించి యేయున్నారు. మనదేశమునకు రాజకీయమోక్షము, అనగా పరిపూర్ణస్వరాజ్య లభి మొట్టమొదట రాష్ట్రములవద్ద ప్రారంభము కావలయును. అనగా చిన్న రాష్ట్రములకు మొదట స్వపరిపాలన మొసంగవలయును. ఈవిధముగా మనదేశమునందును రా

సామ్రాజ్య కాననభిర్మానభ

నిన్నటిదినమున జరిగిన సభలో గౌరవనీయులగు కామినీ కుమారచంద్రాగారు కలకత్తా హైకోర్టుయొక్క యధికారమును ఖాసియా, గుర్రాంటియా జిల్లాలపై గూడ విస్తరింపజేయవలయునని, తీర్మానము పాదించిరి. ఆమండలములలో న్యాయపరిపాలనమునకు సివిలు క్రిమినలు ప్రాసీ జరు లనులునందులేవు. డిప్యూటీ కమిషనరునకు మరణశిక్ష విధించునధికారము గూడ గలదు. ఇట్టి దుష్ప్రతిని దొలగించుటకు, ఉత్తమన్యాయస్థానాధికారమును వ్యాపింప జేయుటయే పరిమామధమని ఉపపాదకులు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారి వక్షమున సర్. విలియము వికొశిక్టుగారు ఈ సమస్య స్థానిక సమస్య యగుటచే, స్థానిక ప్రభుత్వముతో యోచించు మని సమాధాన మొసంగిరి. గౌరవనీయు సభ్యులగు మాలవ్యా, బెన్ట్లీ, కర్మగాల్లు ఈ తీర్మాన మంగీకరించుట యత్యవసరమగు దెలిపిరి. హైకోర్టుయొక్క యధికార వ్యాప్తి సధికము గావించుటకు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారికే సధికారము గలదని బెన్ట్లీగారు దెలిపిరి. తుట్టుతుడకు తీర్మానము నిరాకరింపబడెను. స్థానిక సమస్యను సామ్రాజ్యసభ యెదుట దీసికొని వచ్చుట యుక్తము గాదని ప్రభుత్వ సభ్యుని వాదము. కర్మగాల్లు రాష్ట్ర తీర్మానమును సామ్రాజ్యసభలో దీసికొని వచ్చినపుడు, ఆంధ్ర రాష్ట్రమును గూర్చి యడుగగూడదా యని కొందరు సభ్యులు ప్రశ్నించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణముగూర్చి గోరుచో, ముందు స్థానికసభలో నందువిషయమై గోరుడని సమాధానము చెప్పబడి యుండెడిదే. స్వల్పముగ నిట్టి యభ్యంతరములతో తీర్మానముల ద్రోసిపుచ్చుట ప్రజల విశ్వాసమును బలపరుపనేరదు.

ప్రతిములనన్నిటికి స్వపరిపాలనము వచ్చినయెడల మనదేశమున కంతయును స్వపరిపాలనము వచ్చినదని చెప్పవచ్చును. కాబట్టి యిట్టి రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనా విధానమునకు దేశమంతయు వివిధరాష్ట్రములక్రింద విభజింపబడుట అత్యవసరము. అట్టి విభజనకు భాషయే మూలమాత్రమని అంగీకరించితిరవలయును. కాబట్టి మనదేశము పరిపూర్ణస్వరాజ్యము పొందవలయునని దేశమంతయును భాషాప్రయత్నముగా వివిధరాష్ట్రములక్రింద విభజింపబడి, ప్రతిరాష్ట్రమునకు స్వపరిపాలన మొసంగబడవలయును.

ఇటువంటి రాష్ట్రమున కొకదానికి ఆంధ్రులు 6 సవత్సరములవండి ఆంధోళన సల్పుచున్నారు. ఆంధ్రులు చెన్నరాజధానిలో ఆక్కడక్కడ వివిధముగా వెదజల్లబడి యున్నారు. అట్లు వెదజల్లబడిన వారినందరిని నొకచోటికి తీసికొనివచ్చి వారి వారి పూర్వపు సంబంధముల నన్నిటిని జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొని, వారియందు దేశభిమానము వృద్ధిపొంది చలయు నని ము వారియొక్క పురోభివృద్ధికి ప్రత్యేకముగా పాటుపడవలయునని యుద్దేశ్యముతో ఆంధ్రులు ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రమును గోరుచున్నారు. వీరొకరు, మహారాష్ట్రము, కన్నడము మొదలైన యితర రాష్ట్రముల వారును గూడ ఆంధ్రుల ఆంధోళనము మాది ఆంధోళనముచేయు నున్నవలెయున్నారు. కాబట్టి ప్రత్యేకరాష్ట్రము స్వపరిపాలనావశ్యకతయు తద్విభజనమునకు భాషాప్రయత్నములమును ప్రభుత్వమువారు గ్రహించవలయును. దీని అవశ్యకతను గూర్చి తలకు మొదలైన మహాభావులందరును తమ ఆమోదములకు తెలిసారు. కర్మగాల్లు ఇట్టి ముఖ్యమైన తీర్మానమును మంచిసమయములో ఉపపాదించిరి. వారి తీర్మానము అంగీకరింప బడలేకపోయినదను విచారమున కేవలములేదు. ఏ యుద్దయమైనను ఆంధోళన మనసరము కాబట్టి తయద్వయవిజయమునకు మనమందరునును నిశ్చింతతో మిన్నకుండక యంతకంటె వెక్కుడు తీవ్రముగా ఆంధోళన సల్పుట అవశ్యకము. అపజయమును విజయపాదమునకు మూలములు. అపజయము లెప్పుడును మనజూచి విజయప్రాప్తికే పాటుపడుమని పురికొల్పుడు. కాబట్టి మా అపజయము సంభవించి యీ విషయమున కంత ప్రాముఖ్యత వచ్చినందులకు మన మందరము సంతసించుచు ఎప్పుడైనలేనే మన మందోళనము సల్పవలయును. మనయొక్క ఉద్వేగాభిప్రాయములు న్యాయముగావున ఆ పరమేశ్వరును తప్పక మన విజయప్రాప్తికి బోలుపడగలడు.

పి. ఎస్. నారాయణ.

II

అయ్యో, ఆంధ్రు లాత్యగౌరవము గాపాడవలెంచి గౌరవనీయు బయ్య నరసింహేశ్వర కర్మ మహాకవయము భారతి రాష్ట్రములు భాషాప్రయత్న రాష్ట్రములుగల జేయుట యుక్తమని తేల్చిన తీర్మానము ప్రతిమాంధ్రుని యాహ్లాదకయనిగాఁ జేసెను. ఆమన గాంధీర్ష్య రసమతాది మహాపన్యాసములు గావించ భాషాప్రయత్న రాష్ట్ర) విభజనయే యవసరమైతదని భారతాగ్ర నాయకులును, తక్షణ స్వరాజ్య వాంఛాపరులును గౌరవనీయులు నగు సురేంద్రనాథ బెన్ట్లీ, శ్రీనివాసకృష్ణి, జిన్నా మొదలగు స్వరాజ్యవాదులే ఈ సమస్యకుఁ బ్రతికూలు రగుటయే గాక మన సుప్రసిద్ధాంధ్ర నాయకుండగు కర్మగాలి హైదర సచివుని యెదుట దూలవాడుట గౌరవము నిలుకొను ప్రతియూహనునకై ముప్పాది యొకమూల కోసాదేశీయులు, కను విచారమును పాడకట్టక మానునా! ఆంధ్రుల కాత్మగౌరవము లేదా? ఓ మూర్ఖ సోదరులారా! మీ నాయకుల గౌరవానికి యులు రూపుమాప మీరు కోపములు జనింపరా? మన యాశయులు రూపుమాపిపోవునే? మనకు గనానుకుండు నింద పాలైనది తెలియుటలేదా? ఈస్వరాజ్యసమితులే? మీదిగ్ధ భావములే? మీ రాష్ట్ర తీర్మానము లే? మీ స్వాధీనత్వములే? మీ గాంధీస్యములే? పాపములులే? ఆంధ్రాశయము లేదేదగుటకు మైదురచి నిద్రించక మీపొరుగును, మీజ్ఞానము, మీబుద్ధి మీస్వాధీనత్వము, మీపరిపాలన పాపిణ్యత, మీభుజబలములు, మీదిగ్ధభావములు, మీనినయములు స్వగౌరవములై వినియోగించి మననాయకుల యొక్కయు

మనయాంధ్రుల యొక్కయు లేదన్నట్లు కళంకంబు రానియక పాటుపడుట మన ప్రథమ మాతృభర్యము. పాటుపడుదుల యువపాస్యంబులకుఁ గినకరుడు; ఒరుల పాశనఁ జూచి సంపింపుడు; నాయకుల గౌరవమే ప్రజాగౌరవమని తలపోయుడు; త్యాగముఁజేయుడు; సక్రమతీవ్రాణోళనఁ జేయుడు; మనముట్లుచేయినచే మన యాంధ్రరాష్ట్రము, మన మాతృభర్యములందఁబాలము. ఓయాంధ్రపుత్రి! ఓయాంధ్ర పుత్రికమ్మా నీ కన్నీరు లగ్ని వెన్నలై నీసోదరుల దహింపఁ జేయుచున్నది నీసోదరులకుఁ దెలియను. ఓయాంధ్రాగ్రగణ్యా! ఓ బయ్యా నాసంపాశ్వర్య మహాశయా! నీయొక్క గౌరవా గౌరవములు ప్రాణమని తెలిసికొంటిమి. నీవెనుంటి సంపాదించుచుంటిమి. నిరుత్సాహముఁ జేయకుడు. ఆంధ్రుల మానవసాక్షింబులు నీవైయున్నవి. నీవే యాంధ్రుల పాలిటి వర్తమానిది. ఆంధ్రులలో నగ్ర గణ్యుడవు. మనసోదరి యాంధ్రపుత్రికయే నీకు తోడ్పడి యుండ నితర పత్రికా సాహాయ్యం బవేకీంపకయే దైవము నీకుఁ జేయుతేనీరునై యున్నాడు. నీవు పూజ్యుడవు. భవ్యుడవు. చిరాయుడవు.

హైదరాబాద్ స్వరాజ్యసమితి స్థాపకులు, భారతాత్యముఖ్యనాయక కోటిలోఁ జేసినవారును, నుర్రేదానాథ బెనర్జీ శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు ముఖ్యముగాఁ జిన్నాగా హాస్పిం తూల సంభాషణలకును, నిరుత్సాహములకును, మనయాంధ్ర నుప్రసిద్ధ మహాగౌరవము లగు బయ్యా నాసంపాశ్వర్య శర్మ మహాశయునకే కాక రక్తము ప్రవహించెడి ప్రతి యాంధ్రుని కీ కళంక మొదలగు నాంధ్రనాయకుల యొక్క యు, నాంధ్రసోదరులయొక్కయు గౌరవంబులే నాయాత్య గౌరవంబులని “చిసంటుస్వరాజ్యసమితి” సభ్యత్వంబును వదలు కొననై యున్నాను. మన యాంధ్రోద్ధమమును, మన యాత్యములను రాజ్య సాంఘిక, జాతీయ, కృతహారంబులు సలు పునని నాంధ్రసమితియే ముఖ్యమని తలచి “ఆంధ్రసమి” యను సంఘమును స్థాపించి పూజ్యులగుదు రని నాయాంధ్ర నాయకులను గోరుచున్నాను. ప్రతి యాంధ్రుడును సభ్యులుగాఁ జేరఁ బ్రార్థించుచున్నాడను. ప్రతిపురంబునందును, ప్రతి పల్లెయందును నాంధ్రసమితి యొక్క యువశాఖలు స్థాపించి, నిరంతరాంతరంబున సంపుటయును మనజీవితమును నాంధ్రమాతకు సమర్పించుటయును మన ప్రథమ కర్తవ్యము. మన యాంధ్రోళనయే, మాంద్యముగాఁ జెల్లించిన మనయాంధ్రోద్ధమము సుస్పృహయై, కాత్వియై, హాశనయై, నిండాపాత్రయై వడు సుస్థాను.

ముస్తాబాద్ శంకర వేంకటేశ్వర రావు.
ఫిబ్రవరి 25

III

అయ్యో, కాలచక్రము నాప నేరతరము? కాలమానము చిత్ర విచిత్రాకారమును దాల్చుచున్నది. ఇందులకు మన యాంధ్రోద్ధమమే ప్రజల నిదర్శనము. అది నాంధ్రోద్ధమమును గూర్చి బొంబాయి నుండి నాగేశ్వరరావుగారు గంభీర స్వరముతో తమ పత్రికా రాజము ద్వారా నాంధ్రులను మేల్కొల్పి బ్రతుకొచ్చినపుడు తమోద్రోహ సుండిన ఆంధ్రులు ఆంధ్రోద్ధమ తత్వమును గ్రహించలేక పరిహసించిరి. అంతటితో నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ఆదైర్యవంతులు గాక తమ మేల్కొల్పింబలను నల్లకలను బూరించిరి. ఆంధ్రులు మేల్కొనిరి. అంతలో నాంధ్రుల వైభవములను గూర్చియు నాంధ్రుల నిమిదియున్న కార్యదీక్షను గూర్చియును, విభులముగా ఆంధ్రుల కరముల నలంకరింప జేసిన వీరభద్రరావు నాగేశ్వరరావు నాగేశ్వరరావుగారు మేల్కొల్పి జనసత్వములు గలుగ జేసెను. ఆంధ్రులు సావధానముగా తర్కించుచును విభులముగా విమర్శించి దాని ఫలప్రాప్తికి ఆంధ్ర మహాసభలను జరుపుచుండిరి. శ్రీరాధిగారి ఆంధ్రజీవచారములన ఆంధ్రోద్ధమము జాతీయతకు ముఖ్యసాధనమని నిరూపింపబడినది. మనయాంధ్రము మొక ప్రత్యేక సంఘసమగ్యగానే గాక జాతీయాంతర్జాతీయ సమగ్యగా పరిగణింపబడినది. గుంటూరు నుండి చంద్రా శేఖరరావు ప్రభృతులును బందరునుండి కల్లాభి శత్రురావయ్య ప్రభృతులును ఆంధ్రోద్ధమముయొక్క మూల సూత్రములను ప్రతిరూపాంధ్రవృత్తి హృదయఫలకమునందును విభంపజేసిరి. తదుద్ధమప్రాప్తికి దేశబాంధవుల వేంకట కృష్ణ మతులుగారు నిరంతరకృషిసలుప సమకట్టిరి. స్వామి శాస్త్రిగారు ప్రక్కనున్న కన్నడులను మేల్కొల్పిరి. ఆంధ్ర పత్రికారాజములు ముఖ్యముగా కృష్ణావ్రతావశి తన నిజ

తేభినితో నాంధ్రుల హృదయసీమలలో నాంధ్రోద్ధమ తత్వము వ్యాపింపజేసినది. నూతనాగ్రా నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి దేశసేవాతత్వతలన, మనపాలిటికి కల్పితపు వలె నాంధ్రపత్రిక ప్రబోధము గల్గించుచున్నది. ఆలస్యము జేసిన లాభములేదని తలచి మన శర్యుగారు తమ తీర్మానము ప పా ది ం చి రి. కొందఱునభ్యు లడ్డపడుటయే గాక మిరుమిక్కిలి మాసింప మొదలడిరి. దేశోద్ధారకులని పేరుగాంచిన సభ్యులే యిట్లు ప్రాప్తదృష్టిగలవారయితమతోడి సభ్యుని ముఖ్యముగా తలకు మహాశయము నుడివినటుల కాంక్షను ప్రజాశక్తి సమర్పించిన తమవారిలో సొకరిని ఆసలు తీర్మానమును విమర్శింప చేతగాక, సోటికెచ్చి నటుల తూలనాగు పేటి దేశోద్ధరణయో నాకు దెలియకున్నది. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి వాదము సత్వబుట్టించుచున్నది. దెనర్జీగారి వాదము సారిహీనమైనది. వారందరకుమనపక్షమున, ఆదేశ బాంధవుడే, ఆతిలకు మహాశయమే తగిన నీతిపాఠము నేర్చుచున్నాడు. శర్యుగారి తీర్మాన మొడుటచే మనమంత విచారము బొంద ననసరములేదు. శర్యుగారి తీర్మానము మన కొకకంట సమభారలను, మరొకకంట నానందహృదయములను రాల్యచున్నది. ఏలనందురా ఓడినప్పుడు విచారముగల్గుట స్వాభావికమే. కాని మనయాంధ్రనాయకులు కొందరు హైందవనాయకుల అభిప్రాయములను కనుగొనిరి కాని ఆంధ్రోద్ధమము హైందవ జాతీయోద్ధమమునకు ముఖ్యమని నేతు శివనగమధ్యస్థమునంతటను చాటలేదు. చాటబయల్పించలేదు. ఇదివరకే మనమాప్రయత్నమునకు పూనుకొనియుండినవో మనశర్యుగారి తీర్మాన మింతయలకనగా త్రోసివేయబడక బోను. శర్యుగారి తీర్మానముతో హైందవనాయకులు మేల్కొనిరి. అయినను గతిమనకునగుట అవివేకము. అదిపురపలక జయముకాదు. కాలముమన కనుకూలముగానున్నది. ఆంగ్లసచివులు మన కను కూలురు. అగతమునకు ప్రయత్నిండుట ఫలప్రాప్తికిసాధనము. కార్యకర్తకి ముఖ్యము. మనకాంక్షలై నీక పత్రిక లేనిలోపముచే మనకింతపరిభ్రమ సంభవించినది. ఏనాడో ప్రజల హృదయములలో నాంధ్రవై నీకపత్రికోద్ధమము జన్మించెనో ఆనాడే తత్వప్రతికాప్రతిపాదనము జరిగియుండినవో చిన్నాగారింత దురుభేదముగా నుండకబోదురు. కొలదికాలములో నాంధ్రవై నీకపత్రికను ప్రయజుపముప సంసిద్ధుడనై యున్నానని హాసీసర్వోత్తమ రావుగారు అభయహస్తమిచ్చిరి. తత్వప్రతికారాజ మభివృద్ధి ఆంధ్రులపోషణముమీద నాధారపడి యున్నది. పత్రికా ప్రయరణముతో దృష్టి పొంది యూరకుండినవో మన యుద్ధమవ్యాప్తి విజయముగాంచుట దుర్లభము. మన నాయకులలో మంచి వత్సవ్యము గలవారిని కొందఱిని ప్రోత్సహపజచి పరరాష్ట్రములకరిగి తద్రాష్ట్ర నాయకులతో సంప్రదించి, ఆంధ్రోద్ధమ రహస్యమును వారి కర్థపుటములలో జొప్పించి, అక్కడ సభలు గావించి, వారికి ప్రబోధము గలుగజేయవలెను. మనయాంధ్రుల తత్వమునుగూర్చి విభులముగా కరపత్రికను లవ్వొత్తించి పరరాష్ట్ర నాయకుల కందజేయవలెను. వారిని మేల్కొల్పవలెను. స్వామి శాస్త్రిగారి సంచారములన మనకు కొంతమేలు కల్గినదని ఒప్పుకొనవలెప్పుడు. కన్నడుల కన్నులు దెజువించినవారు శ్రీశాస్త్రిగారే. కాన మనము ముఖ్యముగా మన నాయకులను పరరాష్ట్ర సంచార మొనర్చుటలకు భవనతో ప్రోత్సహము జేయవలెను. నూతనవత్సరము రానున్నది. ఆంధ్రదేశమునందాంధ్రుల యభివృద్ధి కై యేర్పడిన సకల లోద్ధమములును ఆంధ్రోద్ధమమున కంగమోపాసంగములు. ఆంధ్రోద్ధమ వ్యాప్తికాలవాలము ఆంధ్రమహాజనసభ. తత్వభవనాంగములు, నుండలసభలు, సంఘసంస్కరణ సభలు, గ్రంథాలయ సభలు. నూతనవత్సరారంభమున నూతనాత్యములతో కార్యసాధనకు గడంగుట రానున్నసభల ముఖ్యవిధి. కొలది కాలములో వివిధ సభలు వివిధమండలములలో జరుగవైయున్నవి. ఈ సభలసమావేశము ఆంధ్రోద్ధమ ఫలప్రాప్తికి సాధనభూతములైయుండవలెను. ఇప్పుడు సమయము సమీపించినది. ఎంత లేదన్నను మన మధమ మారుగురనైనను పరరాష్ట్రముల కంపవలెను. మన విజయ దుందుభీన ప్రాగింపవలెను. ఇతర రాష్ట్రములకు ఆంధ్రరాష్ట్రము మాగ్గదర్శి కావలెను. ఆరుగురు ప్రతినిధులగుట కథమును పంపించువేలు రూకలైనను కావలెను. 12 వేలు రూపాయలు ప్రోగుచుట ఆంధ్రదేశములో దుర్లభముగాదు. మండలమున కొకవేలు రూకలు చొప్పున సమర్పించవచ్చును. ముందు రానున్న మండలసభల వారు తద్విషయమై యేకచిత్తో కృషిసల్పి సభ కొకటింటికి 2 క వేలున్నట్లు పదియారులు ఆంధ్రసభకు కట్టుము చిదివింతురుగాక, ఆంధ్రసభ వారాసాముతో ప్రతినిధులను పరరాష్ట్రములకు పంపుదురుగాక. ఈ కార్యచరణమున కేమండలమువారు ముందంజవేయుదురో చూడవలసి యున్నది. ఈ కార్యచరణమునకు త్వరలో నన్ని నుండలములవారు నడుము గట్టుదురుగాక యని విన్నవించుచున్నాను.

పోతాప్రగడ నరసింహం

స్థానిక వార్తలు

(-)-
న్యాయమూర్తి బేకెన్వెలుగారు:—రా బో పు వేవి నెలపులకు గోడు మఱి మూడుమాసముల వదిపేను దినమును న్యాయమూర్తి బేకెన్వెలుగారికి నెల వోసగబడినది.
చెన్నపురిలో వడిన వర్షపుకొలత:—గత జనవరి 1-వ తేదీ లగాయతు నేటివఱకు చెన్నపురిలో 10.23 అంగుళముల వర్షము పడినది. 1.17 అంగుళముల వర్షము ఇంకను కురియవలసియున్నది.
చెన్నపురి సాంఘిక సేవాసంఘము:—మైలా పూరులో బ్రాడీను వీధినందలి పి. ఎస్. పాతశాలావంధిరమున మార్చి నెల 3వ తేదీ యాదివారము మధ్యాహ్నము 4½ గంటలకు సంఘసభ్యుల సమావేశము జరుగును.
ఆరోగ్యోపన్యాసము:— కోడంబాకములోని ఆల్ కాటు పంచయ పాతశాలాభవనమున రాబోవు మార్చి నెల 3వ తేదీ సాయంకాలము 6గంటలకు రావుసాహెబు డాక్టరు యు. రామారావుగారు ప్రాసంగ్యగూర్చి ఉపన్యసించెదరు.
చెన్నపురిలో మరణముల సంఖ్య:— ఫిబ్రవరి 17-వ తేదీ మొదలు 23-వ తేదీవఱకు 1 పాశ్చాత్యుడు, 4 గురు యూరేషియనులు, 22 భారతీయ క్రైస్తవులు, 879 హిందువులు, 68 మహమ్మదీయులు చెన్నపురిలో మరణించిరి. మొత్తమున 469 మరణములు సంభవించినవి.
చెన్నపురాంధ్ర సభ, విద్యాశాఖ:—విద్యా శాఖారి యజమాన్యముక్తంద సుప్రసిద్ధులును పురాతన వాద్యులు పరిశోధకులును శబ్దశాస్త్రవేత్తలును అగు తేకు మళ్ల రాజగోపాలరావు పంతులు, బి. పి. గారు బ్రాడ్వే 9-వ నెంబరుగల సభాభవనము (ఆంధ్రహాలు) నందు 1918-వ సంవత్సరము మార్చి నెల 2-వ తేదీ శనివారము సాయంకాలము 6 గం. ఆంధ్రుల ప్రాచీనత అను విషయమును గూర్చి ఆంధ్రమున నుపన్యసించెదరు.
శ్రీ భగవత్ తత్వ బోధినిసభ:—ఈ సభవారి యజమాన్యము క్రింద మార్చి నెల 1 వ తేదీ కుక్రవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు భారతములోని ‘యక్షప్రశ్నము’ 2 వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు ‘అజ్ఞాత వాసులు’ 3 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు ‘కించకధము’ 4 వ తేదీ సోమవారము సాయంత్రము 6 గంటలకు ‘దక్షిణగోగ్రహణము’ అను నాలుగు కాలక్షేపములు సానుకూలపేట హిందూధియాలాజిల్ న్యాయభవనమున పండిత టి. లక్ష్మణాచార్యులవారివలన జరుపబడును.
‘ఆంధ్రా’ పత్రిక:—ఈపత్రికను మార్చి నెల మొదటి తేదీనుండి ప్రకటింపబడు ఏర్పాటులు పూర్తికాతేదు, పనిచరుకుగా జరుగుచున్నది. తెలుగు సంవత్సరాది నాడు ప్రారంభించుట మంచిదని మిత్రులు నూచించిరి. కాన పత్రిక 12.4.18 వ తేదీని బయలుదేర వచ్చును. ఇది చాల గొప్ప ప్రయత్నముగాన నిందులకు గలుగు చిహ్నుల నాంధ్రలోకము పాటింది అధికోత్సాహముతో తోడ్పడునుగాక యని హరి సర్వోత్తమరావుగారు నడివిరిని యొకరు మాకు సేగు మదన కల్గి నుండి తంతివార్త నంపిరి.
ఫోన్ సెంటు బాగిగెట్టు.
నెలూరుజిల్లా కావలిరేంజి పాఠశాలల సబ్ అసిస్టాంట్లు ఇన్ స్పెక్టరు కె. ఆల్వారుస్వేటిగారికి 2 మాసముల జీతము మీద నెలవోసగబడినది.
కావలి సబ్ రేంజి నూపరు వైజరు వి. వి. రాఘవయ్య గారు కావలిరేంజి సబ్ అసిస్టాంట్లు పదవిలో నియమింపబడిరి.
మాడవ సరి లు పాఠశాలా ఇన్ స్పెక్టరుగారి అసిస్టాంట్లు డి. వాసుదేవరావుగారికి 6 వారములు జీతమువైని నెలవోసగ బడినది.
గోదావరి తూర్పుభాగము ఆక్రింగు ఓవరునీరు ఎల్. ఎస్. రామచంద్ర అచ్యుతుగారికి మూడు మాసములు జీతము మీద నెలవోసగబడినది.

విరోధామహాసంగ్రహము

(రైతుల సేవ)

ఇంగ్లండు

సాంఘికవాదులు; సంధి.

లండను, ఫిబ్రవరి 24:— సాంఘికవాదుల విచారములను పార్లమెంటు సభ్యుడు జె. హెచ్చిఫామసు గార్డు చెప్పిరి. మనము విశేషముగ సంధినిగోరుచున్న వారములైనా తెల్లజైలుదానికను ఎత్తలేదు. మొట్టమొదట మనము చేయవలయు పని జర్మను స్నేహితులను తమసంధిపరతుల సుప్రముగ తెలుపగోరుట. తమచొరతనమువారి చర్యల తామనుకూలురుగ తేరను సంగతిని తెలుపుటకు వారికిపుడు అనకాళి మొసగబడెను.

బ్రిటిషువారి విదేశీవ్యాపారము.

లండను ఫిబ్రవరి 26:—విదేశీ వ్యాపారశాఖకు కావలసిన 16 గురు కమిషనరులలోను 18 గురిని నియమించుట కనుచుతింపబడినది. వారిలో 9 గురి నివారకే నియమించిరి. గరతుల విక్రయము, పెట్టుబడి, రాకపోకలు, మున్నగునన్ని విషయములను గూర్చి వివరములను తెలిసికొనుట యవసరము. ఇకముందు బ్రిటిషు రాయబారులు వారి స్థానములందలి వ్యాపారవిషయములను గూర్చి చాలశ్రద్ధ వహింపవలెనని వ్యాపార శాఖోద్యోగులు ఆర్థికాది విషయముల నన్నిటిని తెలుపవలెను. మనశత్రువులను లంబించి నూతనవిషయములను గూడ వారు గమనించి బ్రిటిషు వ్యాపారులకు తెలుపవలెనని పార్లమెంటు సభలో స్ట్రీలు మొయిటు లాండుగారు నడిచిరి.

అంతర్జాతీయ సాంఘికసభ.

లండను, ఫిబ్రవరి 27:—అంతర్జాతీయ సాంఘికసభ ముగిసెను. వారు యుద్ధోద్దేశ విజ్ఞాపనము సొకదాని నంగీకరించిరి. అది బ్రిటిషువారి విజ్ఞాపనమును బోలీయే యున్నది. ఆల్ఫ్రే సులూరయిసుల గురించి వ్రాసిన పరతు బలవత్తరము చేయబడినది. దాని విషయమున వారిట్లు చెప్పిరి. ఇది కేవలము రాష్ట్రీయ సుప్రసాంత సమస్య మాత్రమే కాదు. ప్రపంచమందలి అన్ని జాతులు నొప్పకొనుచుండ ప్రాన్సు వాటిని బడయవలయునని అంగీకరించినది. అనంతర మా సమస్య వివిధ జాతీయ సంఘములచే నిర్ణయింపబడగలదు. అంతర్జాతీయ సాంఘికసభ సొకదాని జరుపుటకు సభవారు నిశ్చయించిరి. అందు యుద్ధము చేయుచున్న జాతులన్నిటి ప్రతినిధులను కావలయును. యుద్ధము జరుగుచుండగ నే యీ సభ యొకా సొక తటస్థదేశమున గానింపబడవలయును. ప్రాన్సు, బెల్జియము, బ్రిటన్, ఇటలీ ప్రతినిధుల సొక సంఘముగా గూర్చి వారు యుద్ధమును గూర్చి ఆమెరికా కార్మిక నాయకులతో మాట్లాడు నిమిత్త మంపుట కొక తీర్మానము గావించబడినది. అధికారుల సభతో పాటుగ కార్మిక సాంఘిక సభను జరపు నిమిత్తము ఆల్బర్టు థామసు, లెండను వెల్లీ, హెండర్సనుగారలొక సంఘముగా నియమింపబడిరి. యుద్ధోద్దేశపు విజ్ఞాపనను జర్మనుమిత్రుల సాంఘికలకంపి వారివద్ద సత్వరముగ ప్రత్యుత్తరమును బడయుటకును వారు సమ్మతించిరి. అంతర్జాతీయ సమస్యలందు వారు తగినసహాయ మొనరింపగోరవడిరి. ఈయుద్దేశముల కంగీకరింపకుండ నెవ్వరైన సంధిప్రయత్నములు గావించిన వారు విప్లవకారకులగుదురని ఆల్బర్టు థామసు గారు చెప్పిరి. ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములకుబోవు ప్రతి నిధిసంఘమునకు కేమెట, హయిస్మాన్సుగారలు నాయకులుగ నుండురు.

వలసదేశములను గూర్చి ఆవిజ్ఞాపనమునం దిట్లున్నది. అంతర్జాతీయ లెప్టడను ధనాధ్య ప్రభుత్వముల వలసదేశీయ పరిపాలనా మతముల గర్హించుచునే యున్నారు. దానినటుల గర్హింపనాకక అంతర్జాతీయ సభవారు ప్రస్తుతపు స్థితిగతుల నాలోచింప వలసినవారైరి అంగీకరించు చున్నారు. ధనాధ్యుల ధనాధికృత్యమున వలసదేశములను, సామంతదేశములను బాధనొంద కుండునటుల జరుగబోవు సంధియం దేర్పాటు చేయవలసి యున్నదని సభవారిలో యెంచుచున్నారు. నష్టపరిహారములను, వలసదేశము లెవరి యధికారము నందుండెడినో వారికి యుద్ధాంతములోపల నే ఇయ్యకుండుటవలన సంధి కట్టి యుద్ధంతరము నుండగూడదని సభనా రభిప్రాయపడున్నారు.

ఆంగ్ల కార్మికవర్గము.

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—పశ్చిమ ఆంగ్లకృత్ క్రింద నేడు సమావేశము జరిగినది. ఆంగ్ల కార్మికత్వము వికాసముగ నొనరించుటకు వ్యర్థులను గూడ వర్గములతో పాటు చేర్చు కొనుటకు గూర్చి ఆలోచింపబడినది.

ప్రాన్సు

బ్రిటిషు వైమానిక విజయములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—ఫిబ్రవరి 1-వ తేదీ మొదలు 22 తేదీ లోపల రాములువైమానిక దళమువారు 76 శత్రు విమానముల నేలగూల్చిరి. 89 విమానములను తరిమివైచిరి. విమానవిధ్వంసకర్తవ్యమువారు 6 విమానములను నేలగూల్చిరి. మేము 28 విమానముల గోల్పోయితిమి. మా బాంబులవాండు 65 టన్నుల బాంబులను వేసిరి. ఆ సమయముననే మేము ఇటలీరంగమున 58 విమానముల నేలగూలద్రోసితిమి. మా విమానములు 8 గన్పించుచున్నవి. అని వైమానిక మంత్రివర్గము వారు ప్రకటించుచున్నారు.

రాబోవు అవస్థాందము.

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—పరాసువారి ప్రధాన కార్యాలయము వద్దకున్న రైటుగారి విలేఖకుడు 26 వ తేదీని తంజినంపుచు నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.— శత్రుకాల మరుగుకొలదిని జర్మను అవస్థాందము ధయంకర మగుచున్నందులకు ఎక్కడ జొచ్చిన నచ్చటనే వారిని హతమార్చుటకు పరాసువారు సంసిద్ధులుగ నున్నారని వినుట కొంత విశ్రాంతి కరముగ నుండగలదు. పరాసువారు బ్రిటిషు వారివలెనే యుద్ధరంగమున మొదటి పంపుల వెనుక మంచినన్నాహముల నొనరించుకొనిరి. అనేక మైళ్ల ప్రదేశమున ననేక కందకములు త్రవ్వబడినవి. రోడ్డులును తదితర విధములకు బాటలును బాగు చేయుచున్నది. ప్రతిబాట యందును తీగలునిండిపోయినవి. జర్మను లెచట ముందునకేగుట కనుకూలముగ నున్నదో యచట విశేషముగ ప్రయత్నములు జరిగినవి. ఇదివర కెన్నడును జర్మనులు తలచి యెరుగని సీతినీ ఫిరంగులను మందుగుండు సామగ్రియు నవరిమితముగ గూర్చి బడినవి. కాని యీ సన్నాహము పరాసువారి యధేద్యులు టుత్సాహమును విడిచియు చేయుచుచున్నది. వారిదివరలో నెప్పుడైనా యుద్ధసంసిద్ధిలయి యున్నారు. కాని మనుషుల కంటె నెక్కుడు సన్నాహ మొనరించిరి.

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—రాబోవు అవస్థాందమును గూర్చి విశేషదలంబుతో జర్మను వార్తాపత్రికల నేక వ్యాసముల ప్రకటించుచున్నవి. యుద్ధమిదికి నేనలంపిన మాత్రమున పశ్చిమమునందలి దళముల బలము తగ్గలేదు.

యుద్ధరంగమునందలి అమెరికీయులు.

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—పరాసు ప్రధాన కార్యాలయమువద్ద నున్న రైటుగారి విలేఖకు డిట్లు తంజినంపుచున్నాడు. ఫిబ్రవరి 23 వ తేదీని నెలిరెగ్నీ సమాఖ్యను ఎయి వెట్టిలోయలో పరాసువారితో గలసి ఆమెరికీయులు మొట్టమొదటి పర్యాయము శత్రువుల నొక్కసారిగ దాకిరి. అందు నూరుగురు సైనికులుండిరి. స్వచ్ఛందసైనికులుకావలసి వచ్చినప్పటిను చెమినడేహొమ్ము ముఖ్యప్రదేశములందలి ఆమెరికీయులందఱును నేనయొనర్చుచునది. వారిలో 26 గురు ఎన్నుకొనబడిరి. దాడి చాల విజయవంతముగ జరిగెను. 25 నిమిషములకాలము దాడి నొనరించి వారు 25 గురు శత్రుసైనికులను 1 మరఫిరంగిని బట్టుకొనిరి.

ఫిరంగుల తీవ్రముగ గొల్పుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—నేడు పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి. ఇయ్యుడే చేయున కుత్తరమున మ్యానానది ఇరు ప్రక్కలను 804 వ శిఖరమువద్దను, మాగ్నోము, బూగ్మోంటు, చాంబెట్టిసులవద్దను అనోన్యఫిరంగియుద్ధముతీవ్రముగ జరిగెను.

శత్రుఫిరంగియుద్ధము.

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—నేటిరాత్రి ప్రకటనమునందు సర్ డగ్లసు హేగు గారిట్లు ప్రకటించిరి.— ఫ్లెస్సుయిని యీ ప్రములవద్ద శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చిరి.— వైమానికులను గూర్చి అత డిట్లు వ్రాసెను.— మన రాత్రి విమానములు యుద్ధముగ ఘంటు, టోర్నాయి వైమానికాలయములమీదను, కోర్టాయి వైమానికాలయముమీదను 1200 బాంబులను ప్రయోగించినవి. దోరాయివద్ద సైనికగృహములమీదను, సెంటుక్యంటిన్వద్ద సైనికగృహముల మీదను 350 బాంబులను వేసినవి. మువిమానములన్నియు మరలినవి.

యుద్ధము

తెనినుగారిచర్య.

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—జర్మనులు పెట్రోగ్రాదుమీదికి తెంచి బోల్షెవిక్కుల ప్రభుత్వమును తొలగింపకుండు నిమిత్తము ఎట్టి నీచపు పరతులకైన నంగీకరింపవలయునని తెనిను గారు తెలచినటు లున్నది. శత్రువుల దురుముటకు బోల్షెవిక్కులు వైద్యముల శాయత్రము గావించుచున్నారని పెట్రోగ్రాదునుండి తంత్రీవార్తలు వచ్చుచున్నవి. కాని ఇదికేవలము కల్పిత కథకలెనున్నది. అథవా వైద్యములు చేర్చబడుచున్నవని బోల్షెవిక్కులు చెప్పినట్లు చేసి విప్లవోద్యమమును గాపాడుటకేగాని దేశలాభార్థము మాత్రము కాదు.

పత్రికాభిప్రాయములు.

ప్రొవెన్సు, ఫిబ్రవరి 26:—జర్మనులు రస్యాను గోరిన పరతులు మిక్కిలి అమర్యాదకరముగ నున్నది. “ఎక్స్ప్రెసు” పత్రిక ఇట్లు చెప్పుచున్నది. బోల్షెవిక్కులు తమ యుద్ధమునే గర్వింప నంగీకరించునంతటి నీచకార్యము చరిత్రమం దెచ్చటను గానరాదు.

“ఎక్స్ప్రెస్” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.— జపానునకు తగిన సమయమువచ్చెను. జపానుకొట్టియే ఈసమయమున జర్మనులు బలవంతముగ ప్రవేశించుట నది నివారింపగలదు. జపానుగూడ నట్లు ప్రవేశించుట యెప్పుడని సమయము నకు నేచియున్నది.

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—యుద్ధ జర్మనీ సంధిపరతులలో ననేకము విశదముగ తెలియకున్న సామాన్యఫలిత సొక్కటి విశద మగుచున్నది. ఫిన్లండు, ఎస్టోనియా, పోలాండు, కోల్లండు లిథునియా యుక్రేనియాలు జర్మనీ చిత్తమువచ్చినట్లుచేయు నర్హింపబడినవి. ఇందునుండి వార్తాపత్రిక లీక్రింద సారాంశమును స్ఫుటముగ తెలుపుచున్నవి. ప్రవ్యగుల నెదిరింపకుండుట నిరర్థమగుటయేగాక వివాదకరము నగు.

“మాంచెస్టరు గార్డియన్” పత్రిక ఇంతకంటెకు కఠిన పరతు లుండజాలవనుచు, జర్మనీవారు యుద్ధ వాదికాదళమునను గోరకుండుటకు, అది చెడకుండ నెట్లయిన సంపాదించుకొనవలయుననంత యుండుటయే కారణమని అభిప్రాయపడుచున్నది.

“వెస్టుమినిష్టరు గార్డియన్” వ్రాయుచున్నది. ఇందున లన మిత్రమందలి కార్మికులకును, ప్రవ్యును యుద్ధాశయములకునుగల తారతమ్యము వ్యక్తమగుచున్నది. జర్మనీదేశము రుష్యానుగోరిన పరతులందరికి మొండితనమును, క్రొవ్యమును మరి యెచ్చటను గానము.

బోల్షెవిక్కు లేనాకు వైద్య విదగ్ధనము గావించిరో ఆనాడే జర్మను ఏకాగ్రాధిపత్యమున కమిత సహాయ మొనరించిన వారైరి “వార్కాస్టన్” పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—యూక్రేనియనునందలి ఆస్త్రియా సేగుసైనికులను బోల్షెవిక్కులు పూర్తిగ చంపిరిని జ్యూరిచ్చి నుండి తెలియవచ్చుచున్నది.

శత్రులపై యుద్ధమును ప్రకటించుట.

పెట్రోగ్రాదు ఫిబ్రవరి 26:—జర్మను సంధి పరతుల నంగీకరించు చొరతనమునా రిట్లు ప్రకటించు చున్నారు.— సామాన్య పుత్య లుద్ధములను ధయంకరముగ నింకను దేశములోనికి చొచ్చుకొని వచ్చుచున్నారు. నీరులగు చిలియము పక్షసాధులును, జర్మను కలదీయలును వైటుగాల్లలతో గలిసి పోవీయట్టులను గాల్పుచు భూకామండుల యొక్కయొ, ధనాధిపతులయొక్కయు అధికారులను మరల నెలకొల్పు జూచుచున్నారు. ఓకార్మికులార, సైనికులార, కృషీకులార మీరు నియతికారమును గాపాడుకొన నెంచిన, మమ్ము మ్రొంగ నెంచువారల మీ రెమర్కొనవలసి యున్నది.

బోలెవీకుల యుద్ధసన్నాహము

వెట్రాగ్రామ, ఫిబ్రవరి 26:— బోలెవీకులు పోస్ట్-ఫోకాక్ ప్లేషాకు వచ్చిరి తెలిసి బోలెవీకుల లక్షరాత్రపుడు రుద్రా ప్రధాన నగరము గాపాడు నిమిత్తము కందకముల క్రవ్వలపడినది ప్రజల కాళ్ళాపించిరి అత్యవసరముగ సన్నాహములు గావించ బడుచున్నది.

జర్మనుల యుద్ధేము నడుగుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 26:— రుద్రాను అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.— ఎం. ఎం. లెనిన్, ట్రాన్జ్జీకార్లు యుద్ధము నింకను జరుపుటకు విచారించుచు నిట్లు ప్రతిపది. — తెలుపబడిన సంధివరకు కొడవడి రుద్రా సంతకముచేయుగా జర్మను లందులకు తమవు నీరుదలచుచున్నారా? అట్టివరకుల నంగీకరించిన పిమ్మట తాత్కాలిక సంధి కియ్యకొనరా?

ఇటలీ

ఆస్ట్రియనుల సన్నాహములు

లండను, ఫిబ్రవరి 26:— ఇటలీ ప్రధాన కార్యాలయము వద్ద వున్న విశేషకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— గత రెండు మాసముల నుండియు ఆస్ట్రియనులు మహాత్తరతో పైనిక సన్నాహముల చేయుచున్నారు. గాడ్డా సరస్సు దిక్కునకు విశేషముగ సన్నాహములు జరుగు చున్నవి. ఎట్టి ఆకస్మాద వనమున పైను గాడ్డా మంచి ప్రయోజనకారిగ నుండ గల దని ఊహించుచున్నారు. వారి విమానములు విశేష ప్రచల నము గలిగియున్నవి. ఇటలీయునుల యవ్యవల ననుకరింప నుత్స హించుచు వారనేకకరపత్రముల ప్రకటించు చున్నారు.

జర్మనీ

లండను, ఫిబ్రవరి 26:— “విడియా నేటియనేటి” పత్రి క జర్మను విశేషకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— పశ్చిమరంగమున జర్మనులు ఆస్ట్రియనుల వోదించి మహాప్రయత్నములు ఇటలీపై మహాదండనమున చేపట్టెను గావించుటకె యత్నేశుపడినది.

లండను, ఫిబ్రవరి 25:— వెట్రాలు న్యూసు ఏజెన్సీవారి అనుష్ఠానము విశేషకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— ముందుసామగ్రి కర్యాలయము లలో 10 గురు పోలీసు జవానులు సంపాదించిరి. 125 గురికి వెట్టులు తగిలెను. స్పాండకు కర్యాలయము 1000 గ్రీనేడి యులు గనించుకుంటుటకు అధికారులు చాల ఆతురత పడు చున్నారు.

లండను, ఫిబ్రవరి 25:— నీవిలు మిలిటరీ గెజెట్టుపత్రిక డిట్లు తెలియజేయు. జర్మనీగ్రాములలో మరచించిన జ్యోతు కము లంభాగములకు సార్వత్రికములను తేలుచున్న నది “వైడెలిజె” పత్రిక తెలుపుచున్నది.

టర్కీ

టర్కీ - కాక్సు

కన్స్టాంటినోపలు, ఫిబ్రవరి 26:— కేషియా ప్రభా ముపాలనము వారితో సంధి త్వరలో జరుగగలదని టర్కీ రాజ్యాంగసభలో విశేషమంత్ర నిడివెను.

గ్రీసు

లండను, ఫిబ్రవరి 26:— టైమ్సు పత్రిక యొక్క ఏప్ నన్న విశేషకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. మరి టైమ్సునైతికతగ రులు విచారణకు నిలువబడినది. లామినందలి తిరుగుబాటు విచారణ ఇంకను జరుగుచున్నది. మరల 150 గురు విప్లవ కరలు క్రీటునందు నిర్బంధింప నాజ్ఞాపించబడిరి. ఈ విచారణ మరల ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీ నారంభింపబడును.

స్పెయిను

స్పెయిను నిరాయుధము.

మెడిడు, ఫిబ్రవరి 26:— ఉదారభావుల ప్రభుత్వము క్రిందజరిగిననిరాయుధము చాల సాత్వ్యమును కలిగించినది. సాంఘికముల ప్రజాసత్తాకవాదులు మెక్కడునెత్తెను. సుప్ర సిద్ధ ప్రజాసత్తాక వాదులకు డోక్ నీగిపోయెను. రాజపత్నీ మువారిగు నుదారులు పూర్వాయుధము 300 మంది నిరాయు ధులపడిరి. వీనినితమిళంలో తెలియుగాని రివోల్యూషనరీ దిక్కుల దురాగతములను మామటవలన కలిగిన ధియములన నే నిరాయుధులవారని డిక్షనులలోను సాగ్ర త్వము చున్నా రనిమాత్రము స్పష్టమైనది.

రుమేనియా

రుమేనియా సంధివరతులు.

లండను, ఫిబ్రవరి 26:— డచ్చి వార్తాసంఘమువారు బుక్ వెబ్సైటుండి ఈక్రిందసంగతి తెలిసికొనిరి:— ప్రస్తుతము న్న ఆయుధకంపెనీలను సంగ్రహించుకొనుటయు, 99 ఏండ్ల వరకును అందలి కింకనగానె నాతుల తమ యిష్టానుసారముగ గ్రహించుటయు రుమేనియా సంధివరతులందున్నది.

బల్గేరియా - రుమేనియా.

అంస్టర్డం, ఫిబ్రవరి 26:— యుద్ధ వ్యయములకు 100 కోట్ల ఫ్రాంకులు కావలెనని బల్గేరియా రాజ్యాంగ సభలో ఆర్థికమంత్ర నిడివి ఆసామ్య బల్గేరియావారు భరింప పనిలేదని నడివెను. వీనిని బట్టి బల్గేరియావారు డోబ్రుబాను కోరుతున్న గాక చాలనవ్వపరివారమును 100 కోట్ల ఫ్రాంకుల బంగారముకును నిచ్చుటకు రుమేనియావారిని కోరదరను విషయము స్థిరపడినది. బల్గేరియా ప్రతినిధులు బుకారెస్టుకు వచ్చిరి. తురుష్కులుకూడ రానున్నారు.

ఇటీవలి తంత్ర వార్తలు

బ్రిటిషు సాంఘిక వాదులు

లండను, ఫిబ్రవరి 27:— కార్మిక కక్షవారిసభ అత్యంత సాంఘికవాదులకు ప్రకృతిగాంచెను. వీరు నూతన దౌరతనము నాడేమిచు సవరణము నుపసంహరించుకొనిరి. వ్యవస్థాపక కార్మిక కక్షవారి “పోటింగు” అధికారమును బలపరచు టకు మరికొన్ని సవరణములు ప్రవేశ పెట్టబడెను గాని అన నియు పరాధూతము లయ్యెను.

ఇంగ్లండు సంఘము.

లండను, ఫిబ్రవరి 27:— వార్తాసంఘమువారిట్లు తెలియ బడుచున్నాడు:— ఇంగ్లండు దౌరతనమువారికే కథకు గా వింప, మంత్రగర్జమున కంపిత ప్రాతినిధ్య ఫలితములను సంఘా వ్యవస్థలు తెలిపిరి. కొంత వర్ష జరిగిన పిమ్మట 50 హూలెను ప్ల. వెట్టుగారి నివేదనము నాలోచించుటకు సభ బుధవారము కలకు నిలుపబడెను.

ఇటలీ ప్రతినిధుల యసమృతి

లండను, ఫిబ్రవరి 27:— “డెయిలీ టెలిగ్రాఫు” ప త్రిక కార్మిక విశేషకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. — అంత ర్విత్త సాంఘిక సభయందలి ప్రతినిధు లందఱును తమతమ దేశములనుగూర్చి విశ్వావసనిధులకు వర్తింప నంగీకరించరా య ను సంకేతము విశేషముగ తర్కింప బడవలసియున్నది. ఫ్రెం డిస్ ఇటలీయునులకు రాకలసి యుండుటను గూర్చి ఇటలీ ప్రతినిధు లకంతృప్తులైరి. అంగ్లభాషా పరిచితులకు ప్రతినిధు లు లేకుండుట చాల విచిత్రకరము. బ్రిటిషు వలస దేశముల నుండి యేప్రతినిధియు రాకుండు టిదివరకంపైను విచారణ యము. ఆస్ట్రేలియా, కెనడా, ఆఫ్రికా, కార్మికులు జర్మను వలస దేశములనుగూర్చి తమ ఆర్థికప్రాముఖ్య సౌకర్య టర్కం తావర్తకము.

నూరుగురు చంపబడిరి.

హంకాంగు, ఫిబ్రవరి 26:— బాక్సెట్టుకొటలు జరు గుమండ వేసేసేల ప్రజ లొకదాబాబాద నిలది చూచుచుం దగా అదాబా తొలిపోయెను. నూరుగురు దానిక్రిందబడి మరణించిరి. అగ్ని ధియముగలిగి వందలకొలది ప్రజలు మర జించిరి.

రుమేనియాతో సంధిరాయ బారములు.

అంస్టర్డం, ఫిబ్రవరి 27:— విషయా వార్తాపత్రిక లిట్లు తెలుపుచున్నది. ఎం. ఎవరెన్సుగ్రామ వాసుమార్క్ స్నేహగారిలో చాలకాలము మూట్టాడిరి. ఏవెరెన్సుగ్రామి గారి మార్క్ పుష్టులన సీయాబారము లభిర్భధ్ధిగాంచ నేరవు జర్మనుమిత్రులు విశేష కాలమువరకును రాయబారముల నడపు చునుండిన వార్తాపత్రికలు తెలుపుచున్నది.

ఏవెరెన్సుగ్రామ బుఖారెస్టు నుండి మరలివచ్చిరి. కొట్టు జెర్మను, తేలనకు హెల్సును గారలు ఆకస్మికముగ డ్రెప్టులోదిక్కునకు టిలవబడుటవలన నతడు జర్మను మిత్రులలోగలిసి మూట్టాడుటకు మొదటి దినముననే అంతరాయ ము గలిగెను.

రుష్యను దళముల స్వీడను దళము లెదిరించుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 27:— హాలండు దీవులందు రుష్య స్వీడను దళములకు మొదటి యుద్ధము జరిగెనని తెలియు చున్నది. స్వీడను దళములు వచ్చినతోడనే రుష్యనులు వాటి పై ఫిరంగుల గాల్చిరి. గుండ్లు నీళ్లలో పడిపోయి చెడ్డెను. రెడ్డుగాడ్డులు స్వీడను దళముల ప్రదేశముల కంటిని నెది రించిరి. ఒక వోట ముఖముఖి ఘోరముగ యుద్ధము జరి గెను. స్వీడనునుండి ఇంకను అధికముగ సైన్యము రాగలదు. హాలండు దీవు లితరులచేత నుండుట వారికి చాల అపాయ కరము.

లండను, ఫిబ్రవరి 27:— నేటి సాయంకాలము పరా గువారిట్లు ప్రకటించిరి. — చాంపేయినులో బట్టిమా మెన్సిలు నకు వైర్యతిభాగమందలి మార్క్ త్రఫలముల బట్టుకొనుటకు శత్రువులు ప్రయత్నింప మాఫిరంగులు శత్రువుల ప్రయత్నము లనాపివేసిరి. నిన్న రాత్రి శత్రువిమానములు నాన్సివింద బొంబు లనువేసిరి.

జారిచ్చి, ఫిబ్రవరి 27:— డ్రెప్టునుండి యిట్లు తంత్ర కచ్చుచున్నది. — సాక్షనీ, లిఫుయూనియాఅను కలుపుటకు లిఫుయూనియా రాజు ప్రభేదరకు క్రిస్టియను గారితో నుత్త రప్రత్యుత్తరములు జరుప బడుచున్నది.

న్యూయార్కు, ఫిబ్రవరి 27:— కార్మికుల సంధి సభకు రావలసినదని జర్మను వర్తక సంఘములు కోరగా గోలపన్న గారు నిరాకరించిరి.

వెట్రాగ్రామ, ఫిబ్రవరి 27:— సోవియట్టు దళములు రోష్టాపును పట్టుకొనునని బోలెవీకులు చెప్పుచున్నాడు.

లండను, ఫిబ్రవరి 27:— మార్షలు హేగు గారిట్లు ప్రక టించుచున్నాడు:— సెంటు క్యెంటిన్స్ కీకాన్యనున, బుల్లి కోరువద్దను, వెల్లిరీనునకు తూర్పునకు గావింపబడిన దాడులు త్రిప్పివేయ బడినవి. ఈ ప్రముఖ కీకాన్యనున, తూర్పునకు అన్యోన్య ఫిరంగియుద్ధము శీఘ్రముగ జరిగెను.

లండను, ఫిబ్రవరి 27:— వారికాధికారు లిట్లు ప్రక టించుచున్నాడు. — సోమవారమువాటి రాత్రి మా విమాన ములు ఉడ్డెస్తాకరు జెమానికాలయము, బ్రూజిను హాకా ఫ్తానములమీద ననేకటెక్కులబొంబులను వేసిరి. మంగళవార మునాడు ఎంజెండంపుమీదను, ఏనీలిజెమానికాలయము మీదను అనేకటెక్కుల బొంబులను వేసినది. మా విమానము లన్నియు మరలివెనె.

లండను, ఫిబ్రవరి 27:— వారికాధికారు లిట్లు ప్రకటిం చుచున్నాడు. గతవారమునందు 2274 నౌకలు బ్రిటిషు శత్రుకు చేరవది. 2398 నౌక లవటినుండి బయలుదేరినవి. 1600 టన్ను ల కెక్కుడు బరువుగలవి 14 ను, తక్కువ బరువుగలవి 4 ను ముంచివేయబడినవి. తొమ్మిదింటి నెదిరించి శత్రువులు విధ లాలైరి. ఓడలపట్టు పవనము 7 ముంచివేయ బడినవి.

లండను, ఫిబ్రవరి 27:— ఆమెరికా వైస్యము వద్దనున్న రైటుగారి విశేషకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. ఫిబ్రవరి 26 వ తేదీని బొవునకు నైటులి భాగమున మొట్టమొదటి సారి ఆమెరికనులు విష వాయువుల యనుభవమును పొందిరి. అన్యోన్య ఫిరంగియుద్ధ మింకను జరుగుచువేయున్నది. ఆమె రికా ఫిరంగులు మాంటు సెక్కు మీద గుండ్లుకు ప్రయో గించుచున్నది.

వెట్రాగ్రామ, ఫిబ్రవరి 27:— పోస్ట్-ఫోకాక్ పట్టుకొన బడెనను సంగతి తెలియగ నె దౌరతనమువారే ముసాధారణపు పైనికాధికర్య వర్గమున వేగవడి శత్రువుల నెదుర్కొనుటకు రాత్రికి రాత్రి అపరిమిత ప్రయత్నముల నెవరించిరి. దొగ తనవు సభ్యుల యాజమాన్యమున వారు సాయుధపు మోటారు బండ్లతో నాలుగు దళములను పోస్ట్-ఫోకాక్ నందిరి.

పోస్ట్-ఫోకాక్ రెయిల్వేను గాపాడు నిమిత్తము 70000 ల మంది విప్లవసైనికు లంపబడిరి మాస్కోనుండి తంత్ర కచ్చుచున్నది. పోస్ట్-ఫోకాక్ 40 కోట్ల రుపాయల విలవ గల మందుగుండు సామగ్రి యున్నది.

లండను, ఫిబ్రవరి 27:— ఫిబ్రవరి 24 వ తేదీని స్వీడను దళములు హాలండు ద్వీపముల సాక్రమించు కొనవది.

వృత్తాంతములు

(1)

శ్రీమల్లుల సభ:—ఈ సెల 27వ తేదీన గూడ ఈసభ జరిగినది. 28 వ తేదీలో ముగియవచ్చును.

55 వోక్ల బట్టగారు:—మీరు 27 వ తేదీ ఉదయమునకు ఆలహాబాదుకు వచ్చిరి.

కొండవారి:—మూలము మున్నగు కొండ వారిని దొరతనమువారికి ప్రతిపాదించుటగా నున్నది. దొరతనమువారు వారి తొందర నడచుటకు పనిబూనిరిని ప్రకటించబడినది.

ఆయుధము నాక మునుగుట:—దీని విషయమున విచారణ సలిపినవారు తీర్పువ్రాసిరిగాని దానిని చదువలేదు. ఈ సెల 27 వ తేదీ మధ్యాహ్నము బర్మా దొరతనమువారికి పంపిరి.

సంయుక్త పాంథాతిక మలయ రాష్ట్రములనుండి సయామునకు వేయబడుచున్న ఇరుపదారి మార్గము కొలదిరోజులలో పూర్తికాగలదు. ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుండియు ప్రయాణికుల బండ్లు నడుకగలవని తేలికప బడుచున్నది.

నాకా నిర్మాణస్థానము తగులబడుట:—సింగపూరులో శుక్రవారమునాడు ట్రాంజింగ్రా స్థానము తగులబడెను. రెండుకర్ర నాకలను రెండుస్ట్రీము లాంచీలును 10 పడవలును తగులబడినవి. నష్టము సుమారు 2,00,000 డోలరులు

భాస్కర ముద్రాలయాధిపతియూ, హిందువాసీ పత్రికా ముద్రాపకదనుగు శిశ్యుల పార్శ్వముగారిని జిల్లా న్యాయాధికారిగారు పిలిపించిరి. పత్రికాకాసనము నడువరించి ఇదివరకు జారినది కరారత్తుకేల స్వాధీనము చేసుకొనబడదని న్యాయాధికారి ప్రశ్నించెను. ఇదివరలో ననేక పర్యాయములు హెచ్చరింపబడుచు జరిగినది వారు చెప్పిరి.

త్రైపుర వివాహము:—త్రైపురపుడు మహారాం శివ లాలను వాని మహారాం వివాహముచేసికొనెను. వివాహమున ఇద్దరు పాతీగురువులు చేయించిరి కేసుచేయబడగా వారి ముగ్గురిని (కరుడు గురువులు) చెరి ఒక వత్సము కఠిన శిక్ష విధింపబడెను. అట్లుచేయగా వివాహము నాటికి మహారాం త్రైపురదైవట్టుదగ్గనములేదని ఆలహాబాదు హైకోర్టు వారు కేసు కొట్టివేసిరి.

హక్కు, దొంగతనము:—మలబారు జిల్లా మంజరి తాలూకా ఇరుపట్టి గ్రామములో గతి వారమున ఒక నాటి రాత్రి కొండలు దొంగ లొకధనివడగు మోస్తావాని ఇంట ప్రవేశించి వాని యాస్త్రవి కొల్ల కొట్టుకొనిరి. కేసుచేసి ఇరుగు బాగువారలను పిలుచుటకు యత్నించిన యొక స్త్రీని వారు చాత్యవేసిరి. మంజరి పోలీసు వా రాహంతకులను వెతుకుచున్నారు.

స్త్రీని బలాత్కారముగ నెత్తురు బోవుట:—తెంగు గూరులో ఆరబ్బిలెనులో నివసించు మండిన రుస్తాక్ అను నొక ఆరబ్బివాడు మేబల్ ఆలిరను నొక స్త్రీని బలాత్కారముగ నెత్తురుబోయి సమీపములో నున్న ఒక గ్రామములో నొక గృహమును దాచివేసెను. ఆమె వెనిమిటి పోలీసు వారిబోరుస్తాక్ గూర్చి విచారణచేసెను. వారు వానిని పట్టుకొని కేసు చేసిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు తెయ్యి రూపాయల జామీను మీద ముద్దాయిని విడుదలచేసిరి.

గుంటూరు ధర్మాయుక్తేద వైద్యశాల:—ఈ వైద్యశాలను వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులుగారు మంగళవారము నాడు తెరచిరి. గుంటూరు వర్తకులు మాసవిరాళముల నిచ్చెద మనియు గుంటూరులోని వైద్యశాస్త్రవేత్త లుచితముగ బోధించెద మనియు వాగ్దానము చేసిరి. ముందు మండలసభను గుంటూరులో జరుపవలెనని కోరిరి. మంగళవారముతో సభ ముగిసినది. ఆనాడు డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు ప్రోత్సాహ భవనమున ఆయుర్వ్యాధులకు గూర్చిలాంతరు బోక్తుల సహాయమున సభ్యులైనది.

బురగాళమున ప్రాథమికవిద్య:—4 ఏండ్లపాఠశాలను విద్యార్థినివలయు. 12 ఏండ్లపాఠశాలను నయనాపరిమితిగల విద్యార్థులకు, శిశువుల ప్రాథమిక విద్యను స్వీకరించుట, వారి

కుద్దము, శారీరక మున్నగు గ్రామముల కవనరమగునన్ని విషయములకు నేర్పవలెను. ఈ విషయము స్థానిక సంఘములకే ముఖ్యముగ సంబంధించునదై నను దొరతనమువారు గూడ తోడ్పడవలెను. బొంబాయి రాష్ట్రమున నిర్బంధించి ప్రారంభ విద్యకు వేర్పాటుకు ధనసహాయము చేయవలెనని బొంబాయి గవర్నరుగారు నుడివినది బ్రిటిషు ఇండియా సంఘమువారు వివరించిరి.

రామనాథమురాజుగారిమీద దావాచేయబడుట:—హంటురోడ్డులోని మేల్ వీనపు కంపెనీలో రామనాథమురాజుగారు మోటరుబండి చక్రముల రబ్బరు టైరులను నాలి గొట్టిని కొని కంపెనీవారికి సామ్యుల యిచ్చుట మానివేసి నందుకు కంపెనీవారు రాజుగారిమీద హైకోర్టులో దావా చేసిరి ఈ టైరులలో బండి పోవునపుడు ధ్వనిలేకుండ నిశ్శబ్దముగ పోవుననియు బండిలోనివారికి మరుపు విస్తారము కలుగ నీయ దనియు న్యూమేటిక్ టైరులను అన్ని విధముల బోలి యుండునని కంపెనీవారు చెప్పిరియు కాని వాడుకమీద వీటిలో నొక గుణమైన వాటికిలేదనియు కాబట్టి టైరుల భరితు కంపెనీవారికి చెల్లంపబడలేదనియు రాజుగారి తరపున వాదము వచ్చెను. ఈ కంపెనీవారికి ప్రజలయొద్దనుండి నేరములను దీసుకువచ్చు దశారీవాడు అట్లు చెప్పిన చెప్పవచ్చును. కాని కంపెనీవారు రట్లు చెప్పి మోసము చేయని చెప్పి హైకోర్టువారు దావాను వారులపక్షము తీర్చివించిరి.

మాన్యవైద్యులకు హక్కుకేసు:—ఈ కేసుగూర్చి భోగట్టాలు కొన్ని ఇరికటకు వ్రాయబడినవి. యశోదాబాయి అను నొక ఆంగ్లభారతీయ స్త్రీయు, నాగ ఆనంద్ పాలవాడును తెయ్యుచున్న అను మతియుక్త స్త్రీయు హంతకులగు పోలీసువారిచే పట్టుకొనబడిరి. వీరిముగ్గురిమీదను కేసుచేయబడినది. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు పాక్షి విచారణచేసిరి. తెయ్యుచున్నది గురువారము సాక్ష్యముచెప్పెను. ఫిబ్రవరి 8 వ తేదీని యశోదాబాయి నాగతోగూడ మాయింటికివచ్చి నన్ను తన ఇంటికి దీసుకు పోయినది. మేము ముగ్గురమును మేడమీదికి పోతిమి. మాన్యవైద్యులకు కేసుచేయబడినది. ఆమె నోటిలో గుడ్డులు గ్రుక్కబడి యుండెను. ఇది చూచి నేను భయపడి నా ఇంటికి పోవుటకు సిద్ధపడితిని గాని నాగ చంపివేసెదనని నన్ను భయపెట్టుటచే నేనచ్చటనే మాటాడక నిలుచుంటిని. ఒక సారాయి సీసాము, కొన్ని మిఠాయి ఉండలును మరణించిన బాలిక ప్రక్కనే నేలమీద యుండెను. యశోద ఆబాలిక తల పట్టుకొనినది. నేను ఆమెకాళ్లను పట్టుకొంటిని. నాగకత్తితో ఆమెమెడను కొసినాడు. పిమ్మట భుజములు నొకటబడెను. కష్టముతో కాళ్లనునొకటబడినది. పిమ్మట నగలన్నియు ఒలుచు కొన బడినది. నొకటబడిన అవయవము లన్నియు ఒక గోనె సంచిలో మాటకట్టబడెను. మేమిరువురమును నాగతో గూడ కొంతవారము పోలిమి. అత డామాటను ఎచ్చటనో దాచి వేసెను.

గుంటూరు మండల ప్రభుత్వముచేసిన సమావేశము:—జిల్లా తాలూకాబోర్డును పురపాలకసంఘములను ఆయుక్తేద సాతశాలలను వైద్యశాలలను ఏర్పరుపవలె నను తీర్మానమును డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. గారు రుపనాడించిరి. ఆంగ్ల ఆయుక్తేద విధానమును పరస్పరవిరుద్ధము లని ఎవ్వరును భావించునాడదు. రెండువిధానములను గూడ నందరును గౌరవింపవలెను. మానవసంఘమును వ్యాధులనుండి కాపాడుటకు రెండు విధానములు ను క్రి క్రి వం చ న తే కుం డ ప ని చేయుచున్నవి. సత్య మె చ ట ను పూ జ్య మే య గును. మనకు తెలియనివానిని విచేయింపండి గ్రహింపవలెను. మనకు తెలిసిన దానిని విచేయింపకు తెలుపవలెను. ఎట్టి నూతన వైద్యసిద్ధాంతములు వచ్చినను ఎట్టివి పోయినను ఏకాగ్రమునైన ఏ యో మ ధి యై న కు ని ర్మి న చో నారోగము నాయోమధి యట్లు కురు య్యు నే యుండును. “వ్యాధిని కుదిర్చినమూలకయే శ్రేష్ఠతమును. దానిని ప్రయోగించిన వైద్యుడే ఘనవైద్యుడు” నని చరకమునందు వ్రాయబడిన వాక్యమును మిరిగియున్నాడు. ఈరెండువిధానములకు నాధారములు కేవలము భిన్నములు. అని ఆయుర్వేదశిఖరుల కనుబొందినది. ఈజేకేసున ప్రాచీనకాలమునకును చాటుతుంది ఆయుర్వేద వైద్యులు భగవద్గీతలో నాక ధర్మమునొకటే విశిష్టతని యున్నాడు. ఇప్పుడునూడవ శతాబ్దమునాటికి వైద్యులుగనుట కెంతయు నున్నావును

న్నాను. మనవిధానమునందు గలవానినంతకు మనము సరికొరిచి నూతనవిషయముల సభ్యసంపరకము. అట్లుగాక మనము మన ప్రాచీన విశ్వసనీయ మూలకత్యములకు పరిత్యజించి మనకు సంపూర్ణ విశ్వాసము లేని నూతన విషయముల నకలంబించినచో మనకు మార్గదర్శకములగు ప్రధానవిషయములను గూడ మరచిపోయెదము. కాన నెల్లవారు నేకీభవించి ఆయుర్వేద పునరుద్ధారణమునకు స్వార్థత్యాగ వీక్షతో నధిక మగు ధనమును వ్యయపరచవలెనని లక్ష్యపతి గారు నుడివరి.

చన్న పురికబుద్ధు.

‘అన్న మో రామచంద్రా’ అని భిక్షువువాండ్ర లరచు నట్లు, ‘స్వరాజ్యమో’ ‘స్వరాజ్యమో’ అని సర్వకాల సర్వావస్థలయందు దణచుచుండిన ‘నూర్తియో’ పురికబుద్ధులొకడు గ నన్న ‘ఆంధ్రప్రదేశ్’ స్వరాజ్యసంపాదన విషయమున కలవర మెక్కువయగుచున్నది. కలవర మొకటేగాదు, ఆర గింజంత పిచ్చివాడ పట్టినది. రాష్ట్రనిర్మాణసమస్య సామ్రాజ్యనిర్మాణసమస్యకు మునుపాదింపబడుచున్నది, ‘ఆంధ్రప్రదేశ్’ ‘నూర్తియో’ పురికబు సహాయురాలుగా నుండి నోటికి వచ్చునట్లు, బడలు తెలియక, దివ్యజ్ఞానసమాజకుల యాచేక మలోక బడినదియై, ‘నూర్తియో’ వాగుచున్నదంతయు, ‘సరి’ ‘సరి’ యని తలయూచుచు, ప్రక్కతోడై రాకము చేయుచుండెడిది. ఇంతియేగాదు. దేశహితైక బ్రాహ్మణతకుల పురికబు ‘ఇండియన్ పేట్రేట్’ పురిక పుట్టుకలుల నాద్యము వాయించుచుండెడిది. ఎప్పుడు, ఏదినము. గౌరవ శర్య గారి రాష్ట్రనిర్మాణసమస్య ప్రోత్సేపముచేసెనో, యాపత్రిక తలదింపుకొంత ఎక్కువ యగుచున్నది. తన చెల్వికాండ్రము వదిలిపెట్టుటయేగాక, వారివై ధ్వజ మెత్తుచున్నది మొన్నటి నేస్తము నేటికి గానవచ్చుచుండు అబ్బురముకాదే? కాల మహిమను వర్ణించుట యశక్యము. రెక్కలవిప్పుకొని వేగమున బరుగుచున్న కాలపక్షిబోలె యీ పత్రిక యు, మమ్ము మిన్నెలుగక, విట్టపల్లములని తెలిసికొనక చుముకుటకుం బ్రయత్నించుచున్నది. ఏ గోతిలోక బడనో యని భీతికలుగు చున్నది. ఏమో, స్నేహితులను సయితము విడిచిపెట్టుకొనిన గతి యేమగునో? రాష్ట్రనిర్మాణసమస్యయే యంగీకారమును బడసియుండినయెడల యీ పత్రిక చింతలుద్రోక్కి యుండును గదా! పాపము! ఇప్పుడు రాష్ట్రనిర్మాణసమస్యవై ‘స్వ రాజ్య’ సమస్య ఆధారపడియున్నదని పుట్టుచున్నది. ‘స్వ రాజ్యము’ ను గోరునపుడు, ఎట్టివిధానముల ననుసరించి జోర వలయు నని ప్రశ్నించుకొనుచున్నది. ఏమి ఈశ్రవ! పిచ్చి ప్రవయా? దేశభాషల మూలముననా లేదా ఆంగ్లభాష మూలముననా పాలనము నిర్వహింపం బడవలెనని విషయమున, ‘ఆంధ్రప్రదేశ్’ కు ‘ఇండియన్ పేట్రేట్’ బద్ధవిశ్వాస మెలగుచున్నది. ముచ్చట్లు మాకునాళ్లన్నట్లు, ఈ పురికల నేస్తము త్వరలోనే యడుగంటుచున్నది. ఏమి ఈమామ ఇది ‘ఆంధ్రప్రదేశ్’ మామయా? ఇకనైన కలవరములను వదలుకొని సరియైనప్రోత్సాహం బడవేమో చూచెదము.

(విశేషి, ఆంధ్రప్రదేశ్.)

వచ్చుచున్నది! (1094)

భయంకరములైన ప్రారంభము లనేకము గలవు
ఫిల్లిను సర్కసు
భీకరపాశ్చాత్య ప్రదర్శనము. భయంకరకారము.
ప్రదర్శనము ముక్తము.
విచేకములనుండి వచ్చిన మల్లులు రంగమున నద్భుతముగ చరించెదరు.
అత్యద్భుతము — అతిగంభీరము.
అత్యంతదర్శనీయము.
28 ఏండ్లక్రితము చెన్నపురి వచ్చెను.
అప్పటికంటె నిపుడు అత్యధికముగ మార్పుకలదు.
నివరములు పూర్తిగా ముందు తెలుపబడును.

The S. M. P. Assembly.
MYSON, February 27.
At the Sri Mulem Popular Assembly today some members suggested for the further development of representative institutions by establishing an Executive Council. Nair, Mahomedan, Khavai, Pulaya, Christian and Paraya members represented communal views. Resolutions of the Popular Assembly were proposed and suggestions on the needs of municipal committees passed when the Assembly adjourned at 5-15 in the evening for the day which will probably be the closing day.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Central Powers

Ukrainian Harvests.

No Hope of Relief for Germany.

LONDON, February 27.
ZURICH.—In the Bavarian Landtag the Minister of the Interior stated there was no great hope that the Ukrainian harvest would permit of increased rations.

New King of Lithuania.

Negotiations Proceeding.

LONDON, February 27.
ZURICH.—A telegram from Dresden says that negotiations are proceeding for the union of Saxony and Lithuania, with Prince Frederick Christian of Saxony as King of Lithuania.

Turkey and the Caucasus.

LONDON, February 27.
CONSTANTINOPLE.—Speaking in the Chamber the Foreign Minister said that peace negotiations were impending with the Caucasian Republic.

Russia

M. Lenin's Policy.

For Revolution and not for Country.

LONDON, February 27.
It is becoming evident that M. Lenin's policy is to accept the most humiliating terms imaginable, in order at any cost to prevent the Germans marching on Petrograd and overthrowing Bolshevik rule. Some telegrams from Petrograd speak of Bolsheviks collecting forces to resist invaders, but this is mere camouflage. If forces are assembling it is only to carry out the behests of the Bolsheviks, who care only for upholding the revolution and nothing for the country.

Press Comments.

LONDON, February 27.
PARIS.—The press regards the German terms to Russia as humiliating and draconian. The "Excelsior" says history offers no example of a more complete or a more servile compliance than the Bolsheviks agreeing to renounce their own propaganda.

The "Echo de Paris" says Japan's hour is approaching. She alone can check German penetration. She is anxious to intervene and is only awaiting the signal.

While many details of the terms between Russia and Germany are not yet clear, the general effect is that Finland, Estonia, Poland, Courland, Lithuania and Ukraine are at Germany's disposal. Newspaper comment chiefly emphasises the moral, that against Prussianism, non-resistance is not only utterly futile, but in the last degree ruinous.

The "Manchester Guardian" does not think that terms could have been harder and opines that the reason, Germany did not ask for the Russian Fleet to be handed over, was that she feared its destruction and hopes to secure it by other means.

The "Westminster Gazette" points out the gulf between the Allied Labour and Prussian war aims and says that the German terms to Russia are unparalleled for callousness and cynicism.

The "Vorwaerts" frankly admits that when the Bolsheviks broke up the army, they greatly helped German imperialism.

Bolshevik Defence Activity.

LONDON, February 27.
PETROGRAD.—In consequence of the German entry into Pskoff, otherwise known as Pleskau, the Bolsheviks have issued a midnight call to the people to secure implements and dig trenches for the defence of the capital. The greatest activity prevails.

Proclamation Against Invaders.

PETROGRAD.—Government has issued proclamation declaring that, despite the acceptance of the German terms, "The Imperialist assassins continue their monstrous advance into the interior of Russia. The damned minions of William and German Kaledins, together with White Guards are shooting the Soviets and reconstituting the power of landlords and capitalists. If you workers, soldiers and peasants wish to retain power, you must fight the hordes seeking to devour you."

Germany's Intention Enquired.

A wireless Russian official message says:—M. M. Lenin and Trotsky complaining of the continuance of hostilities have enquired whether Germany intends to reply to Russia's expressed consent to sign the proposed conditions of peace and General Krylenko's enquiry as to whether an armistice does not automatically follow the acceptance of such conditions.

400 Million Roubles Worth of Supplies at Pskoff.

PETROGRAD.—When the news of the capture of Pskoff was received, Government constituted itself as an extraordinary General Staff and worked throughout night organising resistance. It eventually despatched ten regiments with armoured cars in the direction of Pskoff headed by members of the Government.

A telegram from Moscow states that twenty thousand revolutionary troops have gone to protect Pskoff-Belgorod Railway. There are four hundred million roubles worth of supplies and munitions at Pskoff.

PETROGRAD. The Bolsheviks claim that Soviet forces have captured Rostoff.

Rumania

Bulgaria and Rumania.

Bulgaria's Demands.

LONDON, February 27.
AMSTERDAM.—A telegram from Sofia says that the Bulgarian Finance Minister in the Sobranje requesting a war credit of a thousand million francs anticipated that the loan could not be borne by the Bulgarians. This confirms the telegrams that Bulgaria is demanding in addition to the Dobrudja, big economic concessions and a war indemnity of a milliard francs in gold.

Bulgarian Representatives Arrive.

LONDON, February 27.
AMSTERDAM.—A Bukharest telegram states that the Bulgarian peace representatives have arrived and the Turks are expected immediately.

Peace Negotiations with Rumania.

LONDON, February 27.
AMSTERDAM.—Vienna newspapers state that M. Averescu had a lengthy conference with Von Mackensen but, negotiations are not making progress owing to Averescu's stubbornness. The papers declare that Central Powers will not be drawn into long negotiations.

JASSY.—M. Averescu has returned from Bukharest. His meeting with Central Powers representatives was interrupted on the first day as Count Czernin and Baron Kuehlmann were suddenly called to Brest Litovsk.

Great Britain

Inter-Allied Socialist Conference.

The War Aim Memorandum Accepted.

Deputation to America Decided.

LONDON, February 27.
The Inter-Allied Socialist Conference has concluded. It adopted a War Aims Memorandum, practically identical with the British Memorandum (See Decr 17th) the clause regarding Alsace-Lorraine has been strengthened by declaring it is a problem not of territorial adjustment but of right and France having secured recognition of her right in the peace treaty signed by every Nation of the world is prepared to submit the future of the provinces to a League of Nations to be decided by free popular vote. The Conference resolved to organise an International Socialist Conference, representative of all Belligerents to be held in a neutral country during hostilities and resolved to appoint a deputation representing France, Belgium, Britain and Italy, to visit the United States and confer with the American Labour Leaders on the War. The Conference resolved to appoint Mr. Albert Thomas, Mr. Vandervelde and Mr. Henderson as a committee to secure Labour and Socialist Representation at the Peace Conference and to organise labour and Socialist Conference concurrently with the Official conference. It resolved to transmit the War Aims Memorandum to the Socialists of the Central Powers requesting an answer in the hope that they will join without delay in efforts to be International. M. Albert Thomas declared that if anybody tried to foist peace not embodying these war aims it would mean revolution. Messrs. Camell, and Huymans will head the deputation to the United States.

Natives of Colonies Ought not to be Exploited.

The following is the text of the clause in the memorandum regarding the Colonies:—The Internationalists have always condemned the Colonial Policy of Capitalist Governments. Without ceasing to condemn it, the Inter-Allied Conference nevertheless recognises the existence of a state of things which it is obliged to take into account. The Conference considers that the treaty of peace ought to secure to the Natives of all Colonies and Dependencies effective protection against excesses of capitalist Colonialism. The conference is of opinion that the return of colonies to their possessors before war or exchanges and compensations which might be effected should not impede the peace making.

A System of International Control.

Those Colonies that have been taken by conquest from any belligerent must be made subject to special consideration at the peace conference as to which the communities in their neighbourhood must be entitled to take part but the clause in the Treaty of Peace on this point must secure economic equality in such territories for the peoples of all Nations and thereby guarantee that none are shut out from legitimate access to raw materials, prevented from disposing of their own products, or deprived of their proper share of economic development. As regards more especially Colonies of all belligerents in tropical Africa from sea to sea including the whole region North of the Zambesi, and South of Sahara. The Conference condemns any Imperialist idea which would make these countries the booty of one or several nations, exploit them for profit of capitalist or use them for promotion of the Militarist aims of the Governments. With respect to these Colonies the Conference declares in favour of a system of control established by International agreement under the League of Nations and maintained by its guarantee which, whilst respecting National Sovereignty would be alike inspired by broad conceptions of economic freedom and concerned to safeguard the rights of natives under the best conditions possible to them. Secondly:—The interest of native tribes as regards ownership of soil would be maintained and thirdly: The whole of the revenue would be devoted to the well-being and development of these Colonies themselves.

Italian Delegates Dissatisfied.

The Labour Correspondent of the "Daily Telegraph" writes:—It is problematical whether all delegates to Inter-Allied Socialist Conference endorse the Memorandum in respect of their own national claims. It is understood that Italians are dissatisfied with the meagre recognition of the Italian claim to Trentino. Abstention of British-speaking peoples is still a more serious matter. Absence of any delegation from the British Dominions is to be deplored as the real opinion of the labour of Australia, Canada and South Africa is most important as regards the future of the German Colonies.

NEW YORK.—Mr. Gompers has declined the German Trade Unionists invitation to attend the Workers Peace Conference.

Socialists and Peace.

German Response Invited

LONDON, February 27.
LONDON, February 26th.—Mr. J. H. Thomas M. P. speaking at a Socialist Conference luncheon said, that, while they keenly desired peace, they had not hoisted the white flag. Their first step was to invite their German comrades to respond with a definite statement of their peace terms. An opportunity was now given their German comrades of indicating that they did not support the action of their Government against Russia.

National War Bonds.

Mr. Bonar Law's Statement.

LONDON, February 27.
Speaking at Aldwych Club, Mr. Bonar Law said that National War Bonds were an assured success. Not including money given direct by the bankers, the War Bonds had already raised more than the total New Money secured by four and half percent loan. He appealed to the great financial institutions to convert Treasury Bills into War Bonds; and he appealed to everyone to save, and lend savings to the State.

All Peace Talk is Froth.

"We had a rugged path. If there was any danger, it was at Home". But he did not think there was any real danger. There was no ground for discouragement or faint-heartedness. Germany could not break our lines. The conduct of Germany towards Russia showed that Germany was still determined to carry out her policy of conquest. This could only be prevented by beating her; and all peace talk was froth. (Cheers). If it were possible to have an election in the United Kingdom at present on the plain issue "Will we continue war, until we have secured the results for which we entered the war," the result would astonish us and our enemies.

British Labour Party.

LONDON, February 27.
A Conference of the Labour Party met to-day under the Chairmanship of Mr. Purdy, with the object of broadening the basis of the English Labour Party, and of arranging for the admission of individuals as distinct from organised Labour parties.

Defeat of Extreme British Socialists.

LONDON, February 27.
The proceedings of the Labour Party Conference were notable for the defeat of extreme Socialists. The latter withdrew an amendment denouncing the new constitution. Other amendments designed to strengthen the voting power of the Independent Labour Party in the new party were defeated by big majorities.

22 Vessels Sunk.

LONDON, February 27.
Admiralty says:—Arrivals during week numbered 2274 and sailings 2398. Fourteen vessels over sixteen hundred tons, and four under were sunk; and nine were unsuccessfully attacked. Seven fishingboats were sunk.

The Irish Convention.

LONDON, February 27.
The Press Bureau states that at a meeting of the Irish Government, the Chairman reported the results of the delegation to the Cabinet and after discussion the convention adjourned till Wednesday to consider Sir Horace Plunkett's report.

Flax for the Empire.

Way to Increase Supply.

A Committee Appointed.

LONDON, February 27.
Mr. Stanley has appointed a committee including Lord Gwyn as Chairman and Mr. P. C. Lyon to investigate the question of increasing the supply of flax in the Empire.

Satisfactory Position of Persian Bank.

LONDON, February 27.
Presiding at a meeting of the Imperial Bank of Persia yesterday Sir Hugh Branson said that improvement in the bank's position continued last year. All branches were in working order in May last and there had been return of confidence among the people of Persia. The main obstacles to improved trade were difficulties of transport and supply owing to the lack of good communications. Possibly after the war the Persian Government might see its way to embark on a programme of development and if so the Bank would be able to render valuable assistance.

LONDON, February 27.
Lord Reading has appointed Sir Henry Babington Smith as Assistant Commissioner in matters other than Finance with the rank of Minister Plenipotentiary.

Britain's Overseas Trade.

Greater Use of Consuls.

LONDON, February 27.
Introducing in the House of Commons the estimates for the Department of Overseas Trade, Mr. Steel Maitland stated that, out of sixteen Imperial Trade Commissioners, thirteen had been sanctioned, and five actually appointed. He emphasised necessity for up-to-date information regarding the selling of goods, and also of careful analysis and record, from different foreign countries, of the whole methods of banking, finance, transport, and other great factors in the commercial system. British Consuls in the future would be expected to deal adequately with the trade of their districts, while it would be the duty of Commercial Attaches to keep the Government informed of the general financial development and the whole economic state of the country in which they were stationed. Commercial Attaches would also keep constant watch

TELEGRAMS.

in order that any system of commercial penetration, attempted by our rivals in future, should be clearly understood, and the knowledge thereof be put at the disposal of the British trading community.

Britain's Air Successes.

Air Ministry's Announcement.

LONDON, February 27. The Air Ministry announces, that from February 1st to 22nd, the Royal Flying Corps brought down seventy-five enemy machines and drove down thirty-nine. Anti-aircraft guns brought down six. We lost twenty-eight. Our bombers dropped sixty-five tons of explosives. During the same period we brought down fifty-eight machines on the Italian front. Our losses were eight.

Army Control Revised.

Army Council Resumes Powers.

LONDON, February 27. In the House of Commons Mr. Macpherson announced that an Order in Council was being issued restoring to the Army Council and the Secretary of State the powers and duties transferred to the Chief of the General Staff by an Order in Council of January 1916.

General

The Spanish Elections.

Monarchist Parties Victorious.

LONDON, February 26. MADRID.—The Spanish elections, which have been conducted under the Liberal Government, have produced a great surprise. Socialists and Republicans have almost disappeared and the famous republican leader Deroux has been defeated. The Monarchist parties comprising Liberals and Conservatives of various groups have secured some three hundred seats. It is impossible yet to predict the effect upon the foreign policy, but it is not unlikely that these elections are the first reflection of the Bolshevik anarchism which has alarmed sober-minded people in every country.

Swedish Troops Attack Russians.

LONDON, February 27. The first conflict between Swedish and Russian troops is reported from Aaland Islands, where Russian batteries fired on Swedish military expedition on its arrival. Shells exploded in water and Red Guards attacked two Swedish posts and hand-to-hand fighting occurred in one case. This will inevitably entail further military intervention by Sweden, whose people are unanimous in desiring Aalands, which in foreign hands are a danger to Sweden.

Swedish Forces Occupy Aaland Islands.

LONDON, February 27. ULEABORG.—A telegram states that Swedish forces occupied Aaland Islands on 24th February.

Hundred Trampled to Death.

LONDON, February 26. HONGKONG.—A terrible catastrophe occurred here while the Jockey Club races were in progress. The Chinese public stand, with thousands of spectators, collapsed, and a hundred women and children were trampled to death. A fire broke out and hundreds perished in the holocaust.

Finding Submitted to Government

RANGOON, February 27. The special court of enquiry into the "Ayuthia" catastrophe arrived at their finding to-day but it was not disclosed. The papers with the finding of the Court were submitted to the Local Government this afternoon.

Western Front

Many Tons of Bombs Dropped.

LONDON, February 27. Admiralty says:—Our aircraft on Monday night dropped many tons of bombs on Oostacker aerodromes and Bruges dock with good results. Two further raids were made on Tuesday on Engel dump and Abeels aerodrome. All our machines returned.

LONDON, February 27. This afternoon's French communique says:—Our fire stopped enemy attempt after violent bombardment to approach our new positions southwest of Butte-du-Mesnil in Champagne. Enemy aeroplanes bombed Nancy last night. Two persons were killed and eleven injured.

An Enemy Raid.

LONDON, February 27. This afternoon's communique from F. M. Sir Douglas Haig, reports a raid on a British sap south of the Arras-Cambrai road.

The Coming Offensive.

France Prepared.

LONDON, February 27. Reuter's correspondent at the French headquarters, wiring on the 25th, says:—As the season advances and the shadow of the expected German offensive looms larger, it is comforting to know that the French are ready in every sector of their long line to meet the blow whenever it falls. Behind the French front, as behind the British, the winter has been a time of silent and methodical preparation. Unnumbered miles of trenches have been dug, roads and communications have been improved, and fresh monstrous growths of wire have sprung

up in every road and field through which a German advance could conceivably lie. Artillery and munitions are ready in quantities the Germans have never before encountered. But above the stronger defence is the unconquerable spirit of the French army. They are ready as they have always been, and better prepared than ever before.

German Press Boasting.

German newspapers are publishing articles, boasting of the coming offensive, and declaring that the advance in Russia has not weakened the Western forces.

Americans at the Front.

Splendid Response to Call.

LONDON, February 27. Reuter's correspondent at the French headquarters wires: American troops engaged for the first time in a fight of their own seeking in a "coup de main" carried out by a mixed French and American detachment in the Ailette valley near Cheverny on the 23rd February. The party numbered a hundred. There was a call for volunteers and practically every American in the Chemin-Dames sector responded, of whom twenty-six were selected. The raid was entirely successful. It lasted twenty-five minutes and yielded twenty-five prisoners and a machine-gun.

Hostile Artillery Fire.

British Aircraft Activity.

LONDON, February 27. In to-night's communique F. M. Sir Douglas Haig says: There has been hostile artillery fire at Flequeres and Ypres. In a communique with regard to aviation, F. M. Sir Douglas Haig says:—Our night flying machines dropped twelve hundred bombs chiefly on the aerodromes at Ghent and Tournai used by enemy night fliers, also on the aerodrome at Courtrai. We bombed billets at Douai and dropped 350 bombs on billets at St. Quentin. All of our machines returned.

Artillery Activity.

LONDON, February 27. To-night's French communique says:—There has been marked reciprocal artillery activity north of Chemin-Dames and on both banks of the Meuse especially at Hill 304, Morthomme, Beaumont and Cambretes.

Italian Front

Austrians Busy.

Active Preparations for Offence and Defence.

LONDON, February 27. A correspondent at Italian headquarters says that Austrians have been actively organising forces for the past two months, broadening roads and installing aerial cable transports with unusually large cars, with a view to reinforcing the threatened points without delay in climbing. There has also been much movement in the direction of Lake Garda, suggesting that Garda bulks very largely in any prospective offensive. Their aircraft is very active, disseminating leaflets, inciting the Italians to imitate the Russians.

American Guns Shelling Mont.

LONDON, February 27. Reuter's correspondent with the American Army in France says that Americans had their first experience of gas attack northwest of Toul on February 26th. Mutual artillery activity continues. American guns are shelling Mont Sector.

LONDON, February 27. Marshal Haig's communique this afternoon says:—We repulsed raids northeast of St. Quentin, at Bullecourt and east of Vermeille. There has been reciprocal artillery firing northeast and east of Ypres.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Bombay

A Publisher of a Paper in Trouble.

KARACHI, February 27. Mr. Jethmal Parsam, keeper, Bhaskar Press and printer and publisher of the "Hindavasi" a vernacular daily of Hyderabad, Sind, has been summoned by the District Magistrate to show cause why exemption from securities allowed under the Press Act should not be cancelled and security obtained from him in view of previous warnings issued to him virtually and in writing.

Delhi

Mesopotamia Report.

DELHI, February 27. The General Officer Commanding Mesopotamia reports that on the 20th February our troops on the Euphrates occupied Khan Aburayat, 14 miles west of Ramadieh and patrols advanced to within ten miles of Hit. The Turks of whom thirty were captured offered little resistance to our advance.

Budget to be Presented To-morrow.

DELHI, February 27. The financial statement will be presented on the 1st March. The Council will also sit to-morrow and on the 5th March. The business on the last named date will include the introduction by the Government of a Bill to bring the Indian Army Act up to date, one of the new provisions being to substitute the word "Indian" for the word "Native" wherever it occurs in the Act.

IMPERIAL LEGISLATIVE COUNCIL.

Bills Passed and Discussed.

DELHI, February 27. A meeting of the Imperial Legislative Council was held this morning, Sir George Lowndes, Vice-President presiding. Among the members absent were Sir Ibrahim Rahimtullah, Sir Fazulshoy Currimbhoy, Dr. Sapro, Mr. Shafi, and Sardar Sunder Singh Majithia and Mr. Rahim.

Cinema Bill.

After interpellations Sir William Vincent presented the report of the Select Committee on the Cinema Bill.

Indian Forest Bill.

Sir Claude Hill in moving that the Indian Forest Bill be passed said he explained the measure in detail when the Bill was introduced. He had received no amendments or suggestions and he presumed that the measure had received full approval. The motion was agreed and the Bill passed.

Aden Criminal Bill.

Sir Hamilton Grant in introducing the Aden Criminal Bill said:—The Act which it is proposed to amend was passed in 1864 and it is scarcely necessary to point out that a good many changes have occurred in the conditions at Aden in the interim. A judicial machinery which was suitable in 1864 obviously must require some overhauling in 1918, and the necessity for relieving the Resident who is also the G. O. C. of the burden of judicial work has long been realised and has been further emphasised since the outbreak of war. It is obviously anomalous that an officer with such very grave and important preoccupations should be embarrassed by judicial work of any kind. This has been realised by His Majesty's Government who has already arranged by executive action to relieve the Resident of a certain judicial case from Abyssinia for which he was responsible. Executive measures are not feasible however as regards the judicial work at Aden itself and the Council is accordingly asked to approve the Bill the sole object of which is to give the Bombay Government the power to appoint another official for the discharge of the Resident's judicial functions without in any way altering or extending those functions. There is nothing contentious in the measure and I trust that it will meet with unanimous support.

Indian Soldier Prisoners.

In the course of replies to questions asked at the Imperial Legislative Council here to-day the Commander-in-Chief said:—The Indian Soldiers' Fund Committee in England was doing everything possible to help Indian soldiers who are held prisoners of war by the enemy. The Dutch Consuls at Berlin and Constantinople are also interesting themselves in the matter.

Exchange Compensation Allowance to

I. A. Officers.

Sir William Meyer defended the recent Government orders re-exchange compensation allowance and said that while steps were being taken to make it clear that officers who hereafter join the Indian Army or Indian Army Reserve of Officers under the terms of Army Order No. 206 of 1917 will, in the matter of exchange compensation allowance, be placed on the same footing as other officers of the Indian Army, the Government of India propose however to continue exchange compensation allowance at the rate of 5½ percent to officers who have up to date joined the Indian Army or the Indian Army Reserve of Officers under the terms of Army order No. 206 of 1917 in the "bona fide" belief that they would continue to receive exchange compensation allowance at this rate.

Post and Telegraph Employees.

Sir George Barnes said:—A scheme for temporary improvement of pay of all the Post and Telegraph employees is now under the consideration of the Secretary of State.

Railway Travelling.

Sir Robert Gillan said that he would appeal to all Hon'ble members to help the Railway administration in this time of stress by making known that unnecessary railway travelling should as far as possible be avoided.

Re-extension of Jurisdiction of Calcutta High Court.

The Hon'ble Mr. Chanda urging re-extension of the jurisdiction of the Calcutta High Court to the District of Khasia and the Jaintia Hills, mentioned a number of disabilities both legal and otherwise under which the districts at present suffered. He cited law cases to show how anomalous was the present position and reviewed the working of the Garo Hills Act. He criticized the rules under the regulation thereof under which the district was at present administered, which were forty in number and said the Codes of Civil and Criminal Procedure were not in force and the Deputy Commissioner exercised power of life and death subject to the confirmation of the Local Government. He mentioned that Sir S. P. Sinha was engaged in a case, but before it came on for hearing he was pointedly told that he would not be allowed to appear. In 1915, he (speaker) moved a resolution in the Local Council urging the bringing of the British portion of the town of Shillong under the Calcutta High Court. It was rejected though supported by all the Indian members. At present in Shillong a man could be asked to quit his place on 24 hours notice and could be prevented from entering the district not under the Defence of India Act which was not in force, but at the sweet pleasure of Deputy Commissioner. He contended that there was absolutely no justification for this. Education had made considerable progress there owing to the efforts of the Presbyterian Mission and it was high time that all these disabilities should be removed and the jurisdiction of the Calcutta High Court reextended.

Sir William Vincent.

Replying to the Hon'ble Mr. Chanda's resolution Sir William Vincent said Mr. Chanda had been illadvised to bring up the question. It was purely a local affair and the members of the Council were not acquainted with the facts presented by the mover. It would be unwise to accept the proposition in 'exparte' statement. He referred to the action taken by Sir Archdale Earle and also dealt with local conditions and maintained that no difficulties were thrown in the way of litigants obtaining legal help. The question of extension of the jurisdiction of the Calcutta High Court to Shillong was never raised in the Local Council, and he suspected Mr. Chanda

TELEGRAMS.

wanted to obtain some exclusive privileges for Shillong. The Government of India has no evidence that the people outside Shillong wanted any change in the present procedure. He said the Chief Commissioner had advised him (Sir William Vincent) to the effect that it would be foolish to accept the resolution as it involved drastic changes. He regretted he could not accept the resolution and asked Mr. Chanda to approach the Local Government.

Mr. Botham (Assam) said that the mover attempted to discuss the question with the Local Government. The population affected by the resolution was a hundred thousand. He doubted whether the Hon'ble Mr. Chanda had ever set foot in the Jharkhand Hills.

Mr. Malaviya.

The Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya said he had hopes that the Home Member would accept the resolution. If not, at any rate the Government of India would agree to consult the Local Government and then make up their mind instead of rejecting the resolution. He maintained that the question of obtaining justice in the highest Tribunal in the land was neither provincial nor parochial. He agreed with the Hon'ble Mr. Chanda that there was no justification in removing the jurisdiction of the High Court from the district. This was a matter which the Government of India ought to take up in their hands.

Mr. Bannerjee.

The Hon'ble Mr. Surendra Nath Bannerjee disagreed with the Home Member that the question raised by the Hon'ble Mr. Chanda was a parochial or purely provincial one. All questions of extension of jurisdiction of High Courts could only be decided by the Government of India. It involved questions of rights conferred by the Criminal Procedure Code, the Penal Code, and such other acts. As for details it was for the Executive Government to give effect to them. It was for them, the members to determine the principle. The people of Khasia and Jharkhand had been enjoying the privilege of jurisdiction. Why should it have been withdrawn?

Mr. Jinnah

Mr. Jinnah felt that the matter brought forward by Mr. Chanda was rather serious. If the jurisdiction of the Calcutta High Court was extended what would be the position? Unless the existing laws in Khasia and Jharkhand were modified the extension of the jurisdiction of the Calcutta High Court would be useless. If there was any privilege of which an Indian was proud, it was the High Court, but this alone would not remedy all the evils. He was not in a position to accord his vote to the motion.

The Hon'ble Mr. Sarma said the sooner the existing state of things in the matter of administration of justice as mentioned by the Hon'ble Mr. Chanda is rectified the better.

Mr. Chanda's Reply.

The Hon'ble Mr. Chanda in replying said that he was on the Imperial Council to represent the views of his province and he would like to plead guilty to the charge of the Home Member that the matter brought forward by them that day was provincial but certainly not parochial. He replied at length to the criticism of Sir William Vincent. He mentioned that the High Court had already jurisdiction over Khasia and Jharkhand under the Divorce Act.

Sir William Vincent:—I trust there are not many cases (Laughter).

Sir William Vincent said that his remark provincial and parochial was not meant to give any offence. What he meant was that the subject matter of the resolution was one that could be discussed with advantage in the Local Council. He said that the resolution and the discussion on the subject would be forwarded to the Assam Government.

The resolution was rejected, when Mr. Chanda asked for a division. As the Council was proceeding to record votes Mr. Chanda made a second request that we might be permitted to withdraw the resolution.

Sir George Lowndes:—I have already given the decision that the Council must divide. The resolution was rejected by 38 voting against and 9 voting for it.

P. W. D. Recruitment.

The Hon'ble Mr. V. S. Srinivasa Sastri in moving the resolution asking that Engineers for Public Works and Railway Departments should be recruited wholly in India within a reasonable period of time said that Engineers in these departments were divided into two classes imperial and provincial, at the instance of the Commission of 1886, including recruitment of Indians to the extent of 10 per cent. They occupied 37½ per cent of posts. The Commission of 1914 recommended amalgamation of the Imperial and Provincial services and the appointment of Indians to half the posts. These recommendations had improved the position of Indian but did not go far enough. It was possible to man the whole service by Indians. There was no reason, political or otherwise, for always maintaining the European element in it. Very high engineering education besides was given in Rurki and in colleges elsewhere. The Government should recognize this and give effect to his resolution.

The Royal Commission itself did not regard engineering service as a security service and admitted that admixture of Europeans was not required for the stability of British rule. The Engineering service should therefore be treated on the same basis as other scientific and technical services, which were to be manned completely by Indians in future.

Mr. Roe's Reply.

The Council reassembling after lunch Mr. F. C. Roe, Secretary Public Works Department replying to Mr. Sastri's resolution on P. W. D. recruitment said the proposals of the Commission were now under examination of the Government. At present recruitment made in England was 64 per cent and the Public Services Commission recommended 43 per cent. As regards the European element Mr. Roe said great engineering works which were so vital to the progress of the country required it.

Mr. Sarma.

Mr. Sarma pointed out that there would not be any difficulty in giving effect to Mr. Sastri's recommendation.

Mr. Bannerjee.

Mr. Bannerjee said that the educational facilities at present afforded for engineering education were not adequate and pressed on the Government that more engineering institutions should be started in the country.

Did not go far enough.

Mr. Kheparde held that the resolution did not go far enough.

Indianisation Going on More Rapidly.

Sir Claude Hill said he was in some difficulty to understand what was meant by reasonable period of time. The Government of India were already moving in the direction indicated by the mover. They were proceeding towards Indianisation of the Public Works Department more rapidly than was generally known. He referred to the Public Works Reorganisation Committee and dwelt on the magnitude of irrigation works of the Government on which the welfare of millions depended. He mentioned that one irrigation work of the Chenab Canal would extend over five thousand miles. He laid emphasis on what the Government had already done towards Indianisation of the Public Works Department. He asked Mr. Sastri to leave the resolution at the present stage and not press it to an impractical ideal of voting.

Resolution Lost.

Mr. Sastri in replying said that he wondered why private engineering firms could not do without Europeans. The resolution was put to the meeting and lost.

Larger Employment of Indians in Other Services.

The Hon'ble Mr. Sastri in moving the resolution asking that immediate steps be taken to ensure the appointment of a great majority of posts in the services ordinarily recruited in India said that it was a fact that in the services he would deal with, thousands were recruited in India but they contained, a very inadequate element. The most important of these services are the Survey of India, Posts and Telegraph, Northern India Salt Revenue and Excise and Excise. In the services he was dealing with grades of Rs. 200, Rs. 500 and Rs. 800 the percentage of Indians was 28, 11 and 7 only. The rest of the officers were Europeans and Anglo Indians. The number of members of the two communities was only about two lakhs but this infinitesimally small community enjoys enormous preponderance in public services.

Favouritism to Anglo-Indians

The Public Service Commission does not make adequate recommendations to redress the Indian grievances. It recommends that Indian candidates should be graduates but Anglo-Indians were to have read up to a standard to be prescribed by the Government. Anglo-Indian schools generally prepare students for Senior Cambridge examination which is not regarded as the equivalent of the intermediate examination of the Calcutta University. This disparity is the main cause of the exclusion of Indians. Why should this preference be shown to Anglo-Indians? Appointments generally were made by nomination. This power had been exercised as to give preference to Anglo-Indians. Even in departments where selection takes place after the examination only candidates previously nominated are allowed to compete. The position in this respect can be judged from the recommendation made by the public services commission in respect of one department that of the three candidates nominated in future one at least should be an Indian. Mr. Sastri quoted from the evidence of Col. Burrard, Head of the Survey of India Department in which he admitted that

75 per cent. of the Posts were given to Anglo-Indians.

and that every year one or two Indians successful in the competitive examination were knocked out in order to make room for the Anglo-Indians. He admitted that the exclusion of Indians was justified on grounds of efficiency, but on other grounds Mr. Sastri concluded by saying that the Government need not allow this state of thing to continue any longer.

Mr. Sukul.

Mr. Sukul said that demands of Mr. Sastri were most moderate and were intended to remove a long felt want.

The Home Member's Reply.

Sir William Vincent said that it would have been better to take a particular service and then examine it from the point of view of its particular inquiry. He dwelt at length on the services which were directly under Home Department and showed that Indians held appointment in the Departments in a very large number and their percentage was greater. It was in recent years that a most remarkable increase of Indians in public services had taken place. Referring to the question of educational facilities raised by the mover he was afraid that Mr. Sastri was raising a barrier between those most educationally advanced and those who were not. Governments educational policy was calculated to attain the object, Mr. Sastri had in view and special educational facilities were provided to backward communities. He regretted that no members of the Anglo-Indian community was present to assist them in the discussion of the subject.

Sir Robert Gillan.

Sir Robert Gillan dwelt on recruitment on Indian Railways, Traffic, Engineering Stores and explained the system under which recruitment was made.

Sir George Barnes.

Sir George Barnes dealt with recruitment of men in Northern India, Salt Revenue and the post office. He explained the nature of the service in the former, which he said required good physique, common sense and courage rather than high educational qualifications. He quoted figures for the post office showing the extraordinarily large number of Indians who had been recruited for Superintendents. He added that when war broke out there were 114 Indians and 57 Europeans as Superintendents and when 30 of these were wanted for war service only two Indians volunteered and the other 21 were Anglo-Indians.

Nawab Ali Chaudhuri

Nawab Ali Chaudhuri supported the first part of the resolution and regarding the second part he held that educational qualifications alone should not be the standard for higher appointments. It was an artificial standard. Every community has a right to be represented in the services. He did not want to set up a new claim for the Mahomedans.

Government's Nepotism.

Mr. Sastri in summoning up the debate replied at length to Nawab Ali Chaudhuri's remarks and said that he would accept Mr. Justice Abdur Rahim as an exponent of Mahomedan opinion, who said that his co-religionists would not suffer under the proposal. Referring to Sir William Vincent's reference to the Anglo-Indian community Mr. Sastri said it was because that the Anglo-Indian youths were lured to billets very early that they were not able to give proof that given proper opportunity they would show they were as clever as members of other communities. He criticised at length the system of filling up posts by favouritism which he said was nothing but nepotism.

Sir William Vincent said that it was never his intention to suggest to set up presumptive rights for Anglo-Indians.

Resolution Lost.

The resolution was put to vote and negatived. The Council adjourned till to-morrow.

KARACHI, February 27.

Information has been received from Sidi that certain hill tribes, including Murees, are showing unfriendly attitude and that the Government are taking necessary steps to preserve order.

Calcutta

Primary Education in Bengal.

The Government's Attitude.

CALCUTTA, February 27.

The committee of the British Indian Association in expressing their opinion on the Bengal Primary Education Bill stated that a course of education for four years only would be too short. The age limit should be raised to twelve and primary education should include besides reading, writing and arithmetic also elementary instruction in agriculture, sanitation, hygiene and similar subjects as will take into account the needs and requirements of a rural population. They say that though primary education is principally a concern of local bodies it would not be unreasonable to expect a substantial contribution from the state towards the cost of extending it, and they invite attention of the Government to the recent education of the Government of Bombay wherein it is announced with reference to the development of free and compulsory primary education that "the Governor in Council intends making substantial provision in the budget for carrying out the policy of introducing free and compulsory education in municipalities proposing to take advantage of the new act."

Burma

RANGOON, February 27.

A serious fire took place at Tongjathu (Singapore) on Friday which destroyed a shipyard and two wooden ships, two launches and ten boats. Damage is estimated at 2,00,000 dollars.

United Provinces

ALLAHABAD, February 27.

H. H. Sir Harcourt Butler arrived at Allahabad this morning.

ALLAHABAD, February 27.

At the Allahabad High Court Sir George Knox and Mr. Justice Welsh have just decided an important point under the Indian Christian Marriage Act. Three persons were convicted by the Sessions Judge of Mainpuri under section 68 of the Act and sentenced to one year rigorous imprisonment each. The case for the prosecution was that Maha Ram one of the accused who was a Christian was married to the daughter of one Shiblal and that the other two accused, priests of a sweeper caste, solemnized the marriage according to the Bhangri rites. Their Lordships acquitted the accused finding the charge not proved against them and held they were not satisfied that at the time the marriage was solemnized Maha Ram was a Christian and they were not disposed to strain criminal enactment beyond what was included in its express terms.

Stop-Press Telegrams.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

కాకినాడ కార్యవైఖ్య

గుంటూరు జిల్లా గ్రామ మండలి శ్రీ కృష్ణ వీరజనాంతర

రాజాపు మార్చి 3 వ తేదీ ఆదివారం సామంతం 2 గంటలకు సమావేశమగు

సికింద్రాబాదు నందు శ్రీకృష్ణ దేవరాయల వర్ణం తుల్యన మును ఆంధ్రసంవర్ధన

24 తేదీని కాకినాడలోని వైశ్య యువకుల సంఘము వారి ప్రథమ వార్షికోత్సవము

గంగామండల గ్రంథాలయ సంఘతాలూకా సంచార కార్యదర్శులకు

ఏలూరు నుండి షా స్వకీయ విలేఖకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు.

చేయుటకు మ్యునిసిపాలిటీవారు ప్రజలను హెచ్చరిక చేయుచున్నారు.

అనంతపురము జిల్లాలోని వర్తకులకు మిడతాలహం పయ్యగారు

మా స్వకీయ విలేఖకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు : గుంటూరు యువజన సాహితీ సంఘము

Madras and Southern Mahratta Railway Co. Ltd., AUCTION.

NOTICE:—IS HEREBY GIVEN THAT A CONSIGNMENT OF 150 BAGS COPRAY IN UNDAMAGED CONDITION

At Adoni Railway Station: 75 BAGS COPRAY in 5 lots of 15 bags each

At Cuddapah Railway Station: 75 BAGS COPRAY in 5 lots of 15 bags each

N. B.—Cash to be paid in full as soon as each lot is blocked down to purchaser.

మదరాసు ఆంధ్రు సదరకమరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్డు.

నోటీసు. (1089)

ఇందువలన తెలియజేయుడ మేమునగా:— తే 3-10-17 దిన, నెం 1 రు యిక్ వాయిస్

75 మూటలు కొబ్బరి 1918 సంవత్సరము మార్చి 5 తేది వరకు 11 గంటలకు

కడప రైల్వే డిటో 1918 సం॥ మార్చి 6 తేది వరకు 10 గంటలకు

షరా:—పూర్తిచైకము చెల్లించి ఏలములో మూటలు ఎత్తవలయును.

గుత్తి 22-2-18 జి యల్. పీటర్సుదొరవారు, డిస్ట్రిక్టు ట్రాక్ నూపరెంటెండెంటు.

నోటీసు. (1075)

గోదావరిజిల్లా కాకినాడ తాలూకా ప్రస్తుతం ఉండునూ కాపురస్తులు

- 1. సుమారు 80 ల విస్తీర్ణముగల తోటలో ఉండు వన్నె ఎన్నిక గల పలువిధములగు అంజుమానుకృష్ణులు
- 2. సుమారు రెండు నేల అంజుమానుకృష్ణులు ఒక వెయ్యి జీడి మామిడివృక్ష.
- 3. పొడవలచినవారు రెండువందలహాపాయిలు ధరానకు ఇచ్చి పొడవలెను.
- 4. పాట ఖాయపరమమన్న వారు ముచ్చిలికానోపాయి సగముసాము ఇచ్చి వేయవలెను.
- 5. తిక్కిన సగము సామున్ను చెట్ల కాములు కోయటకు పూర్వము చెల్లించవలెను.
- 6. పాట కాలముందు ధరావకు ఇచ్చిన వారిలో ఖాయపరమమన్న వారి సాముకేప్ప తిక్కిన వారి సాము వాపను చేయవలెను.
- 7. తన సంజాయిషీ యింకా కావలసినవారు యీ దిగువ వ్రాయబడిన వారికి వ్రాసి కనుగొనవచ్చును.
- 8. రాయచంద్రగూవు గారు, ఉండునూ
- 9-2-18 మామూరు సీరస్తాదారు, ఆఫ్ గొల్లప్రోలు ఎస్టేటు, గోదావరి, క్యాంపు: సామల్కోట.

సుందరము ! స్వదేశీయము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1918 క్యాలండరు

ఫిబ్రవరి 28 తేదీలోపు అమృతాంజనము తీపోవారి గు.5 ల మందును నొకేసారి గొనుచురలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-11-0.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరవచ్చుచో మా జవాబుదారి యుండదు.
9"లది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాళింగము గలగతులందుటకు త్వరపడుట యుక్తము.

తామరలైలము	గజ్జికలైలము	మోహినీలైలము
చిట్టి 1-కి 0-11-0	చిట్టి 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము

చక్కని డబ్బితో కల రూ. 0-8-0 ; డబ్బా 1-కి రూ. 5-4-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది

అమృతాంజనం సి పో,

109, ఫ్రేకోడ్, బొంబాయి.

రి, లెంబు కెట్టిపిడి, మదరాసు.

బాధాపీడితులకు నరము: ఐనోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి

సావంతుని వనోపదేశసారసరిల్లా

అచటాభిప్రాయ రక్తమువలన జనించు బాధ్యులకు కీటకములతో నుండు. వీరపులకు, మచ్చలకు, గండములకు
ప్రతిరోజును అన్ని విధములవలన గలగతులను చక్కచాచుట పోగొట్టును.

మిక్కిలి కీటకములైన రక్తము కలిపి

(23)

ఇది విధిసార్వభౌమ గుడి మిచ్చుట నిర్ణయించునది. గలగతులను మిక్కిలిచేయుట అన్ని విధములైన వోపదేశములను
చేయును. కీటకములందరి పాదరసవోపదేశమును, పులకములను కార్యసంబంధమును వోపదేశము పోగొట్టి రక్తమును
చుట్టించును. కీటకాలోగ్యమును గలగతయినను 15 రోజులకు వండుటకు 4 డౌన్సుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రాప్తిరును: పి. డి. సావంత్, 144, ఫనాస్వాడి, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

నికబాపాలిసి ప్రశంస

ఇది కెస్టెలకంటే అపూర్వము విరచితము.
కల 0-4-0 డబ్బితో అధికము.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము 7 లెంబు కెట్టి పిడి, మదరాసు.

ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయము-నిర్వాహకవృత్తి.

ఇది ప్రత్యేక కట్టమున రామలింగారెడ్డి గారిచే
ప్రచురించినది. కల 0-4-0 డబ్బితో ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము 7 లెంబు కెట్టి పిడి, మదరాసు.

ప్రతిభావై: గోపాలకృష్ణ గోపాలాచారి.

రంగులను ముద్రించుట.

చిట్టి 1-కి 0-11-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టుచార్జ్ 212, నడపా.

కౌరవ డా॥ బి

ఇది ప్రత్యేక కట్టమున రామలింగారెడ్డి గారిచే

సంపుడుగాచార సామగ్రిలమునకు మూర్తి

అనుబంధ భావబడినది. అందరును జదివి తీర

కలయును. కల 4 అణాలు. పోస్టేజి వేరు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

7, లెంబు కెట్టి పిడి, మదరాసు

1000.
రూపాయలు

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

బహుమాన
మియ్యబడును.

హిను బలహీనులుగా నున్నారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారిచే తయారుచేయబడిన లోకప్రసిద్ధమైన
సాలామిసిరి మురబ్బాను సేవించండి. దీనిని సేవించిన యెడల భాతువుష్టి, రక్తపుష్టి, విశేషబలము, ఆకలి ఎక్కువ

చేసికొను

మొదలయినవి. కలుగును స్వప్నస్థితియు, భాతువు మూత్రములో కలిసిపోవుట,
నీరుచురుకు, బహుమూత్ర వ్యాధి మొదలగునవి మానవును. దీనివలన నుంచి గుణము
పొందిన అనేకులు రంగోస్, పినాంగ్, సిలోస్, అక్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి,
మదరాస్, ఈ ప్రాంతములనుండి బహుమానపుత్రికలు విశేషముగా పంపియున్నారు.
కావలసినవారు ఆర్థశాస్త్రాంశులను పంపినచో బహుమాన పుత్రికల కాపి పంపుదుము.
ఇది ఆబద్ధ మని రుజువుపరచుచుంటే వైకళ్యపరచియుండు బహుమానము యియ్య
బడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమార్గముగా పొందవచ్చును. పార్కులను కొను
నప్పుడు "డి. మన్నాలాల్" అని యింటింటి చూచి తీసికొనవలయును. అనుపాన
పుత్రిక పార్కులతో పంపబడును ఏతెంబులు కావలసియున్నది.
15 రులలు తేట్టి కల రూ. 2-0-0. కలకత్తాకు 1-కి డబ్బాకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు,

సాలామిసిరి మురబ్బా డిపో, బెంగళూరు సిటీ.

(691)

సీతాన్వేషణము లేక లింకా దహనము.

అయిదంకముల నాటకమా

ముద్దులొల్కు పద్యములు! క్రావ్యము
ఇయ్యది మృదుచుధుర కైలిని ప్రాయబడి
మున కెల్లరకు సుబోధకము. ప్రదర్శన
భక్తిరసభావము.

ఆంధ్ర (416)
ఇనా మొదలిపిడి, మదరాసు.

క్రికా బుక్కు డిపో,
మాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు న్యాయమైన
కెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. ఏ. ఎం.
(948-287)

అమృతాంజన అవలేహ్యము.
ఈ లేహ్యము రక్తమును కుద్దిచేసి బలమును కలిగించి
కాశ్యతనుభవము నొనగడును. 219
ఆలోగ్యమును కలుగ జేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును.
ప్రస్తుతము శాకభక్షణము అను పుస్తకమునకు
ప్రాసిన తపాల భియ్య లేకడో ఉచితముగా పంపెదము.
వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవింద్రి,
ఆరంకనిగహా కోవధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

505 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

వండితులచారి సిద్ధపథములు.

యోగ్యతాపత్రములు.

మ॥ రా॥ డాక్టర్ ప్రభాకర్ ఫెలో ఆయుర్వేద
యూనివర్సిటీ, గ్రాజుయేట్. ఎస్. జె. ఇన్స్టిట్యూట్,
లండన్ కన్-గ్రల్లింగ్ కమిటీ ఎగియర్ వేక్. సం. 2. బొంబై,
వీరు ప్రాసినది. తమ "లోకానుయవార కస్తూరి మాత్ర"లను,
జాపయోగించుటవలన, శ్వాసోచ్ఛ్వాసముల వ్యత్యాసము,
లబ్ధ్యము, మలబద్ధము, ప్రక్క-కోపి, కడుపుకోపి, అవ్వా
కజ్వరము, పిత్తసంబంధరోగము. బిడ్డల యుముకవాతముల
న్నియు, గుణదయ్యెను, తమవద్దకు ప్రతిదినము వచ్చుకోగ
లను, నీకస్తూరి మాత్రలనీ, స్వచ్ఛేతీ వైద్యులు ముఖ్యముగా
వియవలయు నని శిఫారసు చేయుచున్నాను.
మ॥ రా॥ పి-ఎన్-అయ్యతరాక్, సీనియర్ సర్జన్,
స్వానిటర్ కమిషనర్, మైసూరు గవర్న మెంట్; వీరు ప్రాస
నది. "లోకానుయవార కస్తూరి మాత్ర"లను సే నుపయోగించి
యున్నాను.

పండితులు వారిచే పుత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే
అనేకోత్పన్నమగు, గుణములను ఈమాత్రలు గలిగి యున్న
రని సేకుచెప్పుట కానందభరితుడనగుచున్నాను.

వైద్యశాలలో ననేకవిధము లగునట్టియు నుపయోగ
పరచుటకు శిర్కాటక మాలికలగుండియు యావధములను
తయారు చేయుచుండును."

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాచుండు
ఇందును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపుత్రిక, ప్రతిసీసాతో గూడి
యుండును. 280 మాత్రలన్ని సీసా 4 అణాలు.
చూపుము.

6 సీసాల లోకసారి కెప్పించికోని
టపాల భియ్యతోవేరి రూ 1-8-0
12. సీసాలలోకసారి కొనిన 2-12-0
25. సీసాలలోకసారి కొనిన 5-0-0
సమస్తకోగములకు మానద్య ఆయుర్వే
దీయ సిద్ధపథములు దొరకును.

వినియోగము: శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మదరాసు.

